

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi ajoneuvojen siirtämisestä ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ajoneuvojen siirtämisestä sekä muutettavaksi tieliikennelakia, ajoneuvolakia ja hallinto-oikeuslakia. Samalla kumottaisiin voimassa oleva laki ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä.

Keskeisimmät muutokset voimassa olevaan lakiin verrattuna olisivat siirto- ja säilytysaikojen lyhentäminen sekä siirtoja suorittavien viranomaisten tehtävien ja toimivaltuuksien selkeyttäminen. Teiden ja katujen pitäjien puuttumismahdollisuutta liikenneturvallisuutta vaarantavien tai väylänpitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämiseen lisättäisiin. Poliisin tehtävät rajoittuisivat tulevaisuudessa lähinnä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon ja onnettomuuksien tutkintaan. Siirto-

jen toteuttamisaikoja lyhennettäisiin ja romuajoneuvojen poistamista tehostettaisiin. Ajoneuvon omistajan ja haltijan oikeusturvasta huolehdittaisiin siirtokehotuksin ja siirrosta ilmoittamalla. Siirto- ja korvauspäätökseen voitaisiin hakea muutosta. Ajoneuvojen säilytysaikaa lyhennettäisiin kolmesta kuukaudesta 30 päivään. Lisäksi tarkistettaisiin tieliikennelain erityisiä pysäköintikieltoja koskevaa säännöstöä sekä tehtäisiin tarvittavat viittaamuutokset ajoneuvolakiin ja hallinto-oikeuslakiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan noin kuuden kuukauden kuluttua siitä kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
Ajoneuvon siirtäminen ja siitä päättäminen	3
Romuajoneuvojen siirtäminen ja siitä päättäminen.....	4
Jätelain mukainen tuottajavastuu ja sen toteuttaminen.....	4
Varastosiiro ja ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen.....	5
Siirtokustannukset ja niiden periminen	5
Jätelaki ja maankäyttö- ja rakennuslaki.....	6
Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen kannanotot.....	6
2.2 Kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö.....	7
Ruotsi	7
Norja.....	9
Tanska	9
Yhdistynyt kuningaskunta	10
2.3 Nykytilan arviointi	10
Nykytilan ongelmia	10
Omistusoikeuskysymykset	13
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	13
3.1 Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi	13
3.2 Keskeiset ehdotukset.....	13
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	14
4.1 Taloudelliset vaikutukset	14
4.2 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset.....	14
4.3 Ympäristövaikutukset	14
5 ASIAN VALMISTELU.....	14
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	16
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	16
1.1 Laki ajoneuvojen siirtämisestä.....	16
1.2 Laki tieliikennelain 28 §:n muuttamisesta	25
1.3 Laki ajoneuvolain 64 §:n muuttamisesta.....	26
1.4 Laki hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta	26
2 VOIMAANTULO.....	26
3 SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	26
LAKIEHDOTUKSET	28
ajoneuvojen siirtämisestä	28
tieliikennelain 28 §:n muuttamisesta.....	32
ajoneuvolain 64 §:n muuttamisesta	33
hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta	34
LIITE	35
RINNAKKAISTEKSTIT	35
ajoneuvolain 64 §:n muuttamisesta	35
hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta.....	36

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Lähtökohtaisesti ajoneuvojen kuljettaja, haltija tai omistaja on lain mukaan velvollinen huolehtimaan ajoneuvostaan myös silloin kun ajoneuvo on osallisena liikenneonnettomuudessa, on virheellisesti pysäköity tai poistetaan käytöstä. Velvollisuuksien laiminlyöntien varalta tarvitaan säännökset viranomaisten oikeudesta ja velvollisuudesta siirtää ajoneuvo. Tämä on tarpeen erityisesti nopeita toimia edellyttävissä tilanteissa samoin kuin tilanteissa, joissa ajoneuvo muuten jäisi tarpeettomasti rasittamaan ympäristöä.

Virheellisesti pysäköityjen ajoneuvojen ja hylättyjen romuajoneuvojen siirtoa koskevissa asioissa toimivaltaisia viranomaisia ovat poliisi, kunta ja Tiehallinto. Romuajoneuvon viimeinen haltija on velvollinen toimittamaan romuajoneuvon jätehuollon piiriin. Jos näin ei tapahdu, kunnan on poistettava romuajoneuvo ympäristöstä. Eri viranomaistahojen toimivaltuuksien ja toimintavelvollisuuksien välinen raja ei kuitenkaan ole käytännössä täysin selvä. Liikenneväylien varsille jätettyjen huonokuntoisten tai romutettavien ajoneuvojen poistamiseen voi kulua kuukausiaakin. Romuajoneuvoja ei aina toimiteta virallisen jätehuollon piiriin.

Ehdotetulla lailla ajoneuvojen siirrosta, jäljempänä siirtolaki, on tarkoitus selkeyttää eri viranomaisten tehtäviä ja toimivaltuuksia ajoneuvoja siirrettäessä. Liikenneväylien pitäjien puuttumismahdollisuutta liikenneturvallisuutta vaarantavien taikka tien- tai kadunpitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämiseen on tarkoitus lisätä. Poliisin rooli rajoituisi tulevaisuudessa lähinnä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon ja onnettomuuksien tutkintaan. Siirtojen toteuttamisajankohtia lyhennettäisiin. Ajoneuvon omistajan tai haltijan oikeusturvasta huolehdittaisiin siirtokehotoksin ja siirrosta ilmoittamalla. Kunnalla olisi oltava käytössään ajoneuvojen varasto. Ajoneuvojen säilytysaikaa lyhennettäisiin.

Tieliikennelain muutoksella pyritään varmistamaan se, että katujen varsille pysäköitäisiin vain liikenteessä todellisuudessa käytettäviä, liikennekelpoisia ajoneuvoja.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Ajoneuvon siirtäminen ja siitä päättäminen

Ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä säädetään 28 päivänä helmikuuta 1975 annetulla lailla ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä (151/1975), jäljempänä romuajoneuvolaki, ja sen nojalla annetulla asetuksella ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä (264/1975), jäljempänä romuajoneuvoasetus. Romuajoneuvoista säädetään myös jätelailla (1072/1993) sekä jätelain ja ympäristönsuojelulain (86/2006) nojalla romuajoneuvoista annetulla valtioneuvoston asetuksella (581/2004). Rakennuksen ympäristössä oleviin romuajoneuvoihin voidaan soveltaa myös maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999).

Romuajoneuvolain mukaan ajoneuvo voidaan siirtää, jos se on pysäköity virheellisesti tai sijoitettu siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai että liikenne tarpeettomasti estyy. Tällöin siirtämisestä päättää ja siirron toimittaa tapauksesta riippuen joko poliisipiirin päällikkö tai hänen sijaansa pysäköinninvalvojaksi määrätty henkilö taikka kunnallinen pysäköinninvalvoja tai, heidän antamiensa ohjeiden mukaisesti, muu poliisimies tai valvonta-apulainen.

Ajoneuvo voidaan siirtää myös, jos se on sijoitettu siten, että se aiheuttaa ilmeistä haittaa tienpidolle tai kadun tai rakennuskaavatien kunnossa- ja puhtaanapidolle. Näissä tapauksissa siirrosta päättää ja siirron toimittaa maanteillä valtio tienpitäjänä, kaduilla kunta ja yksityisillä teillä poliisipiirin päällikkö.

Maankäyttö- ja rakennuslain voimaantultua rakennuskaavateitä ei enää ole, vaan kunnat ylläpitävät asemakaava-alueella katuja.

Siirrettävä ajoneuvo on sijoitettava niin, että se voidaan helposti löytää (*lähisiirto*). Lähi­siirto on suoritettava siten, että ajoneuvo si­joitetaan joko näköetäisyydelle alkuperäises­tä sijaintipaikasta tai, jos se ei sopivasti käy päinsä, näköetäisyydelle alkuperäisen sijain­tipaikan välittömässä läheisyydessä olevasta kadun- tai tienristeyksestä. Ajoneuvoa ei saa siirtää paikkaan, jossa on olemassa ilmeinen vaara, että sitä vahingoitetaan tai käytetään luvattomasti. Jos ajoneuvoa ei voida siirtää edellä mainitulla tavalla tai jos se on katsot­tava hylätyksi, se on siirrettävä tarkoitusta varten varatulle varastoalueelle (*varastosii­ro*).

Romuajoneuvojen siirtäminen ja siitä päät­täminen

Hylättyjen romuajoneuvojen siirtämistä koskevilla säännöksillä täydennetään jäte­laissa säädettyä tuottajan vastuuta järjestää käytöstä poistettujen ajoneuvojen jätehuolto ja ajoneuvon viimeisen omistajan velvollisuutta viedä ajoneuvo asianmukaiseen vas­taanottopaikkaan. Romuajoneuvolain nojalla viranomainen voi siirtää hylätyn ajoneuvon, jota haltija tai omistaja ei ole vienyt jätelain mukaisesti asianmukaiseen vastaanottopaik­kaan. Jätelaissa säädetty tuottajavastuuseen perustuva käytöstä poistettujen ajoneuvojen keräysjärjestelmä on kuitenkin ensisijainen verrattuna romuajoneuvolain säännöksiin. Romuajoneuvolaissa säädetään jätelain kans­sa osaksi rinnakkain romuajoneuvojen siir­ttämisestä ja jätehuollosta. Romuajoneuvolain mukaan romuajoneuvona pidetään arvotonta tai arvoltaan vähäistä ajoneuvoa, jota on pi­dettävä hylättyinä. Romuajoneuvolaki koske­vassa hallituksen esityksessä (HE 56/1974 vp s. 2) hylkäämisellä tarkoitetaan lähinnä sitä, että autolle ei ole löydettävissä omistajaa. Kunta on velvollinen huolehtimaan siitä, että romuajoneuvot poistetaan ympäristöstä. Kunnallishallitus tai sen määräämä kunnalli­nen lautakunta tai viranhaltija voi päättää ajoneuvon siirrosta ja toimittaa sen romuajo­neuvoja koskevan tuottajavastuun piiriin, jos ajoneuvo, ottaen huomioon ajoneuvon kunto,

sijoitusaika samalla paikalla tai muut niihin verrattavat seikat, on katsottava hylätyksi. Hylätyn auton siirtopäätöksen tekijä määrätään kunnan sisäisesti johtosäännöllä. Siirto­päätöksessä on todettava, onko kysymyses­sä romuajoneuvo. Romuajoneuvoasetuksen mukaan autoa arvioitaessa voidaan tarvittaes­sa käyttää apuna asiantuntijaa.

Ajoneuvon hylkääminen on romuajoneuvo­lain mukaan rangaistavaa. Siirretyn romuajo­neuvon omistaja on velvollinen korvaamaan kunnalle aiheutuneet kustannukset siirtämi­sestä, säilyttämisestä, hävittämisestä sekä muusta toimenpiteestä, johon on ryhdytty lain tai sen nojalla annettujen säännösten pe­rusteella. Kunnan ottaessa romuajoneuvon haltuunsa se siirtyy kunnan omistukseen.

Käytännössä kunnat ovat siirtäneet varas­toon sellaisiakin hylättyjä ajoneuvoja, jotka eivät ole romuajoneuvoja. Voimassa oleva lain säännökset ovat tältä osin epäselviä, ja asiantila pyritään uudistuksen yhteydessä korjaamaan.

Jätelain mukainen tuottajavastuu ja sen to­teuttaminen

Euroopan parlamentin ja neuvoston direk­tiivi 2000/53/EY romuajoneuvoista, jäljem­pänä romuajoneuvodirektiivi annettiin 18 päivänä syyskuuta 2000. Direktiivissä on yleiset säännökset romuajoneuvojen hyödyn­ttämisestä ja muusta jätehuollosta. Direktiivi pantiin kansallisesti täytäntöön 4 päivänä ke­säkuuta 2004 annetulla lailla jätelain muut­tamisesta (452/2004) ja sen nojalla romuajo­neuvoista annetulla valtioneuvoston asetuk­sellä (581/2004). Samassa yhteydessä muu­tettiin romuajoneuvolain 4 §:ää siten, että kunta ei vastaa enää siirtämiensä romuajo­neuvojen esikäsittelystä, hyödyntämisestä ja käsittelystä vaan siirrettävän romuajoneuvon esikäsittelystä, hyödyntämisestä tai käsitte­lystä ja muusta jätehuollosta on voimassa, mitä jätelaissa ja sen nojalla säädetään. Kun­ta on siten samassa asemassa kuin käytöstä poistetun ajoneuvon viimeinen haltija.

Edellä mainitulla jätelain muutoksella ro­muajoneuvojen hävittämisessä otettiin käyt­toon tuottajan vastuu romuajoneuvojen jäte­huollon järjestämisessä. Ajoneuvon valmista­ja ja ammattimainen maahantuoja eli tuottaja

vastaa romuajoneuvojen keräyksen, esikätelyn, hyödyntämisen ja muun jätehuollon järjestämisestä sekä siitä aiheutuvista kustannuksista. Tuottajavastuun piiriin kuuluvat jätelain 18 b §:n 4 kohdan mukaan henkilöautot, pakettiautot ja niihin rinnastettavat muut autot. Romuajoneuvon omistajalla on oikeus päästä kustannuksitta eroon romuajoneuvosta. Toisaalta jätelain 18 l §:n mukaan romuajoneuvon viimeisen haltijan on toimitettava romuajoneuvo tuottajavastuun piiriin kuuluvaan järjestelmään kuuluvalla kerääjälle tai esikäsitelijälle. Hyväksytty kerääjä antaa romutustodistuksen ajoneuvon viimeiselle haltijalle. Romutustodistus on edellytys poistaa romuajoneuvo ajoneuvoliikennerekisteristä.

Ajoneuvon omistajan kannalta ratkaisevaa on, kuinka vaivatonta käytöstä poistetun ajoneuvon toimittaminen vastaanottoaikaan on ja millaiset kustannukset tai hyödyt siitä koituvat. Pitkä etäisyys vastaanottoaikaan tai korkeat kustannukset vähentävät omistajan halukkuutta huolehtia romuajoneuvon toimittamisesta vastaanottoaikaan ja riski siitä, että ajoneuvo jää omalle pihalle tai muualle lähistöllä kasvaa. Nykytilanteessa tosin tuottajan järjestämän vastaanottojärjestelmän ulkopuoliset henkilöt usein ostavat ajoneuvot, joten romuajoneuvosta eroon pääseminen on vaivatonta. Tällainen menettely ei kuitenkaan perustu jätelakiin.

Marraskuussa 2007 voimaan tulleella ajoneuvolain muutoksella asiaa pyrittiin selkeyttämään niin, että lopullista poistoa koskeva merkintä tehdään ajoneuvoliikennerekisteriin vain romutustodistusta vastaan.

Varastosiiro ja ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen

Kunta on velvollinen varaamaan siirrettäville ajoneuvoille varastoalueen ja huolehtimaan siitä. Alue on aidattava ja lukittava poliisin hyväksymällä tavalla. Varastoalue voi olla yhteinen kahta tai useampaa kuntaa varten.

Ajoneuvolle ei saa sitä siirrettäessä aiheuttaa enempää vahinkoa kuin siirron tarkoituksenmukaiseksi toteuttamiseksi on välttämätöntä. Ajoneuvon siirtämisestä on, mikäli mahdollista, viipymättä ilmoitettava ajoneu-

von omistajalle ja haltijalle. Lähisiirrosta on ilmoitettava vain, jos ajoneuvo on siirretty alkuperäiseltä sijoituspaikaltaan näköetäisyyden ulkopuolelle. Romuajoneuvoasetuksen mukaan, jos ajoneuvoa ei ole välttämättä heti siirrettävä, voi siirtoon oikeutettu viranomaisomainen siirtopäätöstä tekemättä ajoneuvon kiinnitettävällä ilmoituksella tai muulla tavalla kehottaa siirtämään ajoneuvon.

Jos varastoalueelle siirrettyä ajoneuvoa ei noudeta kolmen kuukauden kuluessa siitä kun omistaja sai tiedon siirtopäätöksestä tai jos ajoneuvon omistaja ei ilmoittaudu saman ajan kuluessa kuuluttamisesta taikka jos omistajan on muuten katsottava luopuneen oikeudestaan ajoneuvon, ajoneuvon omistusoikeus siirtyy kunnalle. Kunta saa romuajoneuvon omistusoikeuden ottaessaan ajoneuvon haltuunsa.

Siirtokustannukset ja niiden periminen

Siirretyn ajoneuvon omistaja on velvollinen korvaamaan valtiolle tai kunnalle aiheutuneet kustannukset siirtämisestä, säilyttämisestä, hävittämisestä ja muusta toimenpiteestä, johon on ryhdytty romuajoneuvolain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten perusteella (*siirtokustannukset*). Siirtokustannuksiksi katsotaan myös hallintokustannukset, joiden enimmäismäärän sisäasiainministeriö vahvistaa. Omistajalla on oikeus saada suorittamansa siirtokustannusten määrä takaisin ajoneuvon kuljettajalta, jonka virheestä tai laiminlyönnistä ajoneuvon siirtäminen on johtunut. Jos omistaja saattaa todennäköiseksi, että ajoneuvo on ollut luvattomasti kuljettajan käytössä taikka osoittaa, ettei hän muusta syystä ole velvollinen vastaamaan siirtokustannuksista, nämä peritään suoraan kuljettajalta.

Kunta ei ole velvollinen luovuttamaan varastoalueella säilytettävää ajoneuvoa ennen kuin siirtokustannukset on korvattu. Siirtopäätöksen tekijän on päätöksellään vahvistettava siirtokustannusten määrä (*korvauspäätös*). Varastosirrosta aiheutuneiden siirtokustannusten määrän vahvistaa kuitenkin aina kunta. Korvauspäätöksen tekijän on annettava korvausvelvolliselle omistajalle tai kuljettajalle tiedoksi kirjallinen määräys suorittaa korvaus kahden viikon kuluessa tiedoksisaa-

misesta uhalla, että korvaus muuten peritään ulosottoteitse. Siirtokustannusten määrää vahvistettaessa on vähennyksenä otettava huomioon ajoneuvon arvo, jos kunta säännösten nojalla on saanut ajoneuvon omistusoikeuden. Korvauspäätös pannaan täytäntöön ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin on säädetty. Siirtokustannusten korvauspäätöksestä saa valittaa sille alueelliselle hallinto-oikeudelle, jonka alueella ajoneuvon siirtämiseen on ryhdytty. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Muusta kuin siirtokustannusten korvauspäätöksestä ei saa valittaa.

Jätelaki ja maankäyttö- ja rakennuslaki

Jätelain 4 luvun roskaamissäännökset roskaantuneen alueen puhdistamisvelvollisuudesta määräämismenettelyineen soveltuvat myös ympäristöön jätettyihin ajoneuvoihin. Jätelain 4 luvun 19 §:ssä säädetään roskaamiskiellosta. Ympäristöön ei saa jättää roskaa, likaa eikä käytöstä poistettua konetta, laitetta, ajoneuvoa tai muuta esinettä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai häittää terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai niihin rinnastettavaa muuta vaaraa. Jätelain 10 luvun 60 §:ssä säädetään jäterikkomuksesta. Jos romuajoneuvon viimeinen haltija laiminlyö toimittaa romuajoneuvo tuottajavastuun piiriin kuuluvaan järjestelmään kuuluvalla kerääjälle tai esikäsitelijälle, viimeinen haltija voidaan tuomita jäterikkomuksesta sakkoon. Myös roskaamiskiellon rikkomisesta on säädetty vastaava rangaistus.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 luvussa säädetään rakennetun ympäristön hoidosta. Rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä. Maankäyttö- ja rakennuslain 169 §:n mukaan varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta. Asemakaava-alueella ei aluetta saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan va-

rastointiin taikka pitkäaikaiseen tai laajaan tavaroiden ulkosäilytykseen, jollei asema-kaavasta muuta johdu.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen kannanotot

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on 13 päivänä helmikuuta 2006 tekemässään päätöksessä kanteluasiassa (Dnro 1904/04/04) todennut, että romuajoneuvolain 13 §:n 2 momentin valituskielto on ongelmallinen perustuslain 21 §:n 1 momentin valossa. Perustuslain säännöksen mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Apulaisoikeusasiamies toteaa, että valituskiellon osalta ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain esityöt ovat niukasti perusteltuja. Hallituksen esityksen (HE 56/1974 vp) mukaan muusta kuin siirtokustannusten korvausta koskevasta hallintopäätöksestä eli romuajoneuvolain 12 §:n mukaisesta päätöksestä ei saisi valittaa, mutta ylimääräinen muutoksenhaku näissäkin olisi sallittu. Laki- ja talousvaliokunta suhtautui hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa (1/1974) valituskieltoon jossain määrin epäilevämmiin. Lausunnossa valiokunta esitti lakiesityksen 7 §:n (ilmoittaminen ajoneuvon siirtämisestä) ja 13 §:n (valituskielto) osalta harkittavaksi, olisiko ajoneuvon omistajan oikeusturvan takaamiseksi ajoneuvon siirtämisestä aina - myös lähisiirroissa - kirjallisesti ilmoitettava ja olisiko romuajoneuvoksi toteamispäätöksessä oltava valitusoikeus. Valiokunnan käsityksen mukaan romuautoksi toteamisessa ei yleensä tulisi olemaan epäselvyyttä, mutta tiettyjä rajatapauksia varten valitusoikeus saattaisi olla paikallaan. On myös huomattava, että laki koskee muitakin kuin romuajoneuvoja. Kirjallinen ilmoitus ja valitusoikeus eivät vaikuttaisi ratkaisevasti siirtämismenettelyn joustavaan toteuttamiseen sinänsä. Lakiesitystä ei kuitenkaan tämän johdosta muutettu. Lisäksi apulaisoikeusasiamies totesi päätöksessään, että romuajo-

neuvolain soveltamisala ei käy riidattomasti ilmi lain sanamuodosta tai lakia koskevasta hallituksen esityksestä. Myöskään oikeuskäytännössä ei ole asiaa koskevaa lainvoimaista kannanottoa. Lain epätasällisyyden johdosta ei voi tehdä lain soveltamisalasta täysin varmaa tulkintaa. Kyse oli siitä voidaanko romuajoneuvolain 2 §:n nojalla siirtää ajoneuvo yksityisen pysäköintihallin tiloista. Apulaisoikeusasiamies toteaa päätöksessään, että saattaa näkemykset ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämistä annetun lain soveltamisalan epätasällisyydestä ja lain 13 §:n 2 momentin valituskiellon ongelmallisuudesta valtioneuvoston tietoon mahdollisia toimenpiteitä varten.

Romuajoneuvolain 13 §:n valituskieltoa on oikeuskäytännössä tulkittu sanamuodon mukaisesti siten, että valituksen hallinto-oikeudelle voi tehdä ainoastaan siirtokustannusten korvausta koskevasta hallintopäätöksestä. Korkeimman hallinto-oikeuden 28 päivänä helmikuuta 2003 antamassa päätöksessä nro 445 (Dnro 2518/2/02) korkein hallinto-oikeus katsoi, että romuajoneuvon poistamisvaatimuksen käsittelyjärjestys tarkoittaa julkisoikeudellisesta oikeussuhteesta aiheutuvaa velvollisuutta, mistä syystä muilta osin asianosaisten valituskirjoitus tulee tutkia hallintokäyttölain 69 §:n 2 momentissa tarkoitettuna hallintoriita-asiana. Hallintolainkäyttölain 69 §:n 1 momentin mukaan julkisoikeudellista maksuvelvollisuutta tai muuta julkisoikeudellisesta oikeussuhteesta aiheutuvaa velvollisuutta tai oikeutta koskevan riidan samoin kuin hallintosopimusta koskevan riidan, johon haetaan viranomaisen ratkaisua muuten kuin muutoksenhakuteitse, käsittelee hallinto-oikeus. Hallintoriita-asiassa ei ole kyse muutoksenhausta päätökseen, vaan julkisoikeudellisesta oikeussuhteesta aiheutuvasta muusta riidasta.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on 23 päivänä toukokuuta 2003 valtioneuvostolle lähettämässään kirjeessä (Dnro 2293/2/02) todennut, että eduskunnan oikeusasiamiehen käsiteltävänä olleen kantelun (Dnro 2388/4/99) yhteydessä on tullut esiin kysymys, olisiko syytä ryhtyä toimenpiteisiin ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain sekä romuajoneuvoasetuksen säädösten selkeyttämisek-

si tai pitäisikö muutoin ohjata ja yhdenmukaistaa niihin perustuvaa viranomaismenettelyä. Lisäksi kantelun yhteydessä on tullut esiin kysymys siitä, minkä ministeriön toimialaan tällä hetkellä kuuluu yleisvastuu romuajoneuvolain säännöksistä.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on 30 päivänä tammikuuta 1991 esittänyt (Dnro 189/2/91) sisäasiainministeriön harkittavaksi, tulisiko antaa yleisohjeet eräiden romuajoneuvoja koskevien menettelyrapojen yhdenmukaistamiseksi tai tulisiko muutoin ryhtyä toimenpiteisiin säädösten selkeyttämiseksi. Lausuntopyyntönsä apulaisoikeusasiamies on kiinnittänyt huomiota varsinkin romuajoneuvolain 4 §:n ja 7 §:n 2 momentin tulkinnanvaraisuuteen. Kysymys on ollut siitä, tuleeko romuajoneuvon siirrosta ilmoittaa ajoneuvon omistajalle vai voidaanko romuajoneuvot viedä suoraan hävitettäväksi. Apulaisoikeusasiamies on katsonut lausuntopyyntönsä, että ajoneuvon ilmoituksella tai kuulutuksella siirtopäätöksestä ei ole merkitystä mikäli katsotaan, että siirtopäätös ja samalla hävittäminen voidaan panna välittömästi täytäntöön. Sisäasiainministeriö on vastauksessaan katsonut, että lainsäädännön muutostarve otetaan valmisteluun samassa yhteydessä, kun romuajoneuvolakia muustakin syystä on tarpeen muuttaa.

2.2 Kansainvälinen kehitys ja ulkomaiden lainsäädäntö

Ruotsi

Ruotsissa on voimassa laki ajoneuvon siirrosta eräissä tapauksissa (Lag om flyttning av fordon i vissa fall 1982:129). Lakia on muutettu 1 päivänä tammikuuta 2004 ja 1 päivänä lokakuuta 2006 voimaantulleilla laeilla (2003:637 ja 2006:561). Lain soveltamisalan piiriin kuuluvat kaikki maata pitkin kulkevat laitteet, jotka on varustettu pyörillä, jalaksilla tai telaketjuilla ja jotka eivät liiku kiskoilla. Lakia sovelletaan myös polkupyöriin ja muihin rekisteröimättömiin ajoneuvoihin kuten mopoihin. Lain soveltamisala vastaa Suomen voimassa olevaa romuajoneuvolakia.

Asetuksella ajoneuvon siirrosta eräissä tapauksissa (1982:198) säädetään valtion tai kunnan viranomaisen oikeudesta siirtää ajo-

neuvo erityisistä syistä, jos se on tarpeen liikenneturvallisuuden ja järjestyksen tai luonnonsuojelun vuoksi. Toimivaltaisia viranomaisia ovat poliisiviranomaiset, kunnalliset viranomaiset pysäköinninvalvonnan piiriin kuuluvilla alueilla ja Tielaitoksen alueorganisaatiot yleisillä teillä.

Ajoneuvo siirretään joko lähisiirtona siten, että se on helposti löydettävissä tai siirtämällä erityiselle varastoalueelle. Siirtoa koskevat menettelytavat ovat erilaiset sen mukaan onko siirrettävä auto rekisteröity vai rekisteröimätön. Kun päätös rekisteröidyn ajoneuvon siirrosta on tehty, tulee päätöksen tehneen viranomaisen antaa päätös tiedoksi omistajalle niin pian kuin se on mahdollista. Sama koskee rekisteröimättömän ajoneuvon siirtopäätöstä. Tällöin on merkinnöin tai muulla tavoin välittömästi selvitettävä, kuka on ajoneuvon omistaja. Jos kyse on ajoneuvosta, jota hallitaan käyttöoikeudella vähintään 1 vuoden määräajalla, tulee tieto ajoneuvon siirrosta toimittaa myös sille, joka on antanut käyttöoikeuden (*vuokraaja*).

Maanomistaja ja se, jolla on sopimuksen perusteella mahdollisuus sallia tai kieltää pysäköinti alueella, voi pyytää ajoneuvon siirtoa, jos ajoneuvo on pysäköity vastoin pysäköintikieltoa tai pysäköintiehtoja. Rekisteröity ajoneuvo voidaan lisäksi siirtää, jos se pysäköity toisen maalle vähintään seitsemän päivän ajan siitä lukien kun maanomistaja on ilmoittanut ajoneuvon omistajalle, että ajoneuvoa ei saa pysäköidä siihen paikkaan. Jollei ajoneuvon omistajaa tavata, voidaan ajoneuvo siirtää, jos se on ollut paikoillaan vähintään yhden kuukauden ajan siitä lukien kun maanomistaja on aloittanut ajoneuvon omistajan selvittämisen.

Jos ajoneuvo on siirretty erityiseen varastopaikkaan eikä omistajaa ole tavattu, tulee siirron toimenpanneen viranomaisen antaa siirto tiedoksi viranomaisen toimitiloissa julkaistavalla kuulutuksella. Jos siirretty ajoneuvo on rekisteröity, tulee viranomaisen lisäksi jatkaa omistajan selvittämistä ja tehdä kohtuullisia toimenpiteitä ajoneuvon siirron tiedoksi antamiseksi. Jos ajoneuvo on siirretty erityiseen ajoneuvojen säilytyspaikkaan, tulee tiedoksiannon sisältää tieto seurauksista, jos ajoneuvoa ei noudeta ilmoitetussa ajassa. Ajoneuvo, jota säilytetään erityisessä

säilytyspaikassa, siirtyy kunnan omistukseen, jos kunnallinen viranomaisen on tehnyt päätöksen ajoneuvon siirtämisestä ja muissa tapauksissa valtiolle. Omistus siirtyy yhden kuukauden kuluttua tiedoksiannosta, jos ajoneuvoa ei ole noudettu tai kolmen kuukauden kuluessa, kun tiedonanto on tapahtunut kuulutuksella tai kun omistaja näyttää luopuneen omistusoikeudestaan ajoneuvoon.

Laissa on säädöksiä myös romuajoneuvoista (*fordonsvrak*). Romuajoneuvot on siirtämisen sijaan romutettava tai poistettava muulla tavoin niin nopeasti kuin se on mahdollista. Romuajoneuvo siirtyy välittömästi kunnan tai valtion omistukseen.

Erityiseen varastoon siirrettyä ajoneuvoa ei tarvitse luovuttaa ennen kuin toteutuneet tai arvioidut siirto-, säilytys-, romutus-, arviointi- ja kuulutuskustannukset on maksettu. Ajoneuvossa tai sen sisällä olevat esineet katsotaan ajoneuvoon kuuluviksi. Jos romuajoneuvossa olevaa esinettä ei voida katsoa ajoneuvoon pysyvästi kuuluvaksi, sitä käsitellään kuitenkin löytötavaralain säädösten mukaisesti. Päätöksestä, joka tehdään ajoneuvojen siirrosta annetun lain tai sen nojalla annettujen määräysten nojalla ei voi valittaa.

Ruotsissa tulivat kesäkuun 2007 alussa voimaan uudet tuottajavastuuseen perustuvat säännökset ajoneuvojen romuttamisesta (Lag om bilskrotningsfonden 2007:162). Autonromutusrahastossa tuolloin olleet varat, noin 120 miljoonaa kruunua, käytetään romutuskorvausten tai -avustusten maksamiseen niin kauan kuin varoja riittää. Rahaston varoista Tielaitos voi maksaa 4 000 kruunun suuruisen romutuskorvauksen vuoden 1989 mallia vanhempien ajoneuvojen omistajille, jotka tuovat ajoneuvonsa romutettaviksi. Tarkoitus on saada liikenteestä pois saastuttavat katalyysaattorittomat henkilöautot sekä alle 3 500 kokonaispainoiset linja- ja kuorma-autot. Lääninhallitukset voivat myöntää rahastosta avustusta kunnille, jotka järjestävät siirtolain mukaista romuajoneuvojen keräystä paikoilla, joille romuajoneuvoja on jätetty.

Ruotsissa on voimassa myös EU:n romuajoneuvodirektiiviin perustuva tuottajavastuujärjestelmä, ja laki ajoneuvojen siirrosta on vastaavasti kuin Suomessa tuottajavastuujärjestelmää täydentävä laki.

Norja

Norjan tieliikennelaissa (Vegtrafikklov; 18.6.1965; nr 4) on säännökset ajoneuvon siirtämisestä ja säilyttämisestä. Säännöstä on muutettu useita kertoja. Siirtotoimivalta on poliisilla tai kuninkaan määräyksen perusteella kunnalla. Ajoneuvo voidaan kehottaa siirtämään tai tarvittaessa siirtää tai ottaa säilytettäväksi, jos se on virheellisesti pysäköity; siten sijoitettu, että se on esteenä liikenteelle, lumenauraukselle tai tietyölle; tai jos se on yksityisellä tai julkisyhteisön alueella omistajaa haittaavalla tai vahingoittavalla tavalla tai vastoin tämän kieltoa. Jos ajoneuvo on sellaisella alueella, joka ei ole avoinna yleiselle liikenteelle, siirto on mahdollinen vain omistajan tai haltijan pyynnöstä.

Säilytykseen otettu ajoneuvo voidaan myydä, jos omistaja ei ole noutanut sitä kolmen kuukauden kuluessa siitä kun hänelle on kirjattuna kirjeellä ilmoitettu siirrosta ja siitä, että ajoneuvo myydään, ellei omistaja hae sitä. Jos omistajaa tai hänen osoitetaan ei tiedetä, ilmoitus voidaan julkaista lehdessä tai muulla tavoin. Jos poliisin arvion mukaan kyseessä on romuajoneuvo, poliisi voi luovuttaa ajoneuvon tarkoituksenmukaisella tavalla ilman säilytysaikaa ja tarvittaessa omistajalle ilmoittamatta.

Tieliikennelakiin on vuonna 2003 lisätty säännös rekisterittömien ajoneuvojen pysäköintikiellosta. Rekisteröintivelvollisuuden alaista kilvetöntä mootoriajoneuvoa ei saa pysäköidä yleisellä tiellä eikä liikennemerkillä osoitetulla yksityistiellä pitempään kuin 14 päivää. Säännöksen tarkoituksena oli saada kaupunkien keskustojen pysäköintipaikoilta pois hylätyt ajoneuvot, joita vuoden 2001 laskelmien mukaan oli Oslon kaupungin liikennealueilla noin 1 400 kappaletta.

Tanska

Ajoneuvojen siirrosta on yleiset säännökset Tanskan liikennelaissa (Færdselsloven 1276/24.10.2007). Liikennelaki sisältää liikennesääntöjen lisäksi mm. ajoneuvoja, rekisteröintiä ja liikennemerkkejä koskevia säännöksiä. Lakia on muutettu useaan kertaan. Liikennelaissa olevan yleissäännöksen mukaan tielle ei saa sijoittaa eikä jättää mi-

tään, mikä voi olla vaaraksi tai haitaksi liikenteelle. Siirtoa koskevien tarkempien säännösten antovaltuus on oikeusministeriöllä. Oikeusministeriön tiedote (BEK nr 64 af 28/01/1992) ja kiertokirje (CIR nr 15 af 28/01/1992) poliisin oikeudesta poistaa ja myydä ajoneuvoja ovat tulleet voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1992.

Liikennelain mukaan poliisilla on oikeus poistaa yleiseen liikenteeseen tarkoitetuilta alueilta ajoneuvot, jotka on jätetty näille alueille pysähtymistä tai pysäköintiä koskevien säännösten vastaisesti taikka ovat vaurioituneita tai puutteellisissa kunnossa. Sama koskee rekisterikilpeä vailla olevia ajoneuvoja, jotka ovat rekisteröintivelvollisuuden piirissä. Ajoneuvolla tarkoitetaan tiellä liikkumiseen tarkoitettuja laitteita, jotka kulkevat pyörillä, teloilla tai jalaksilla mutta eivät kiskoilla. Poisto-oikeus koskee myös polkupyöriä ja mopoja.

Siirrettävä ajoneuvo viedään poliisin osoittamaan säilytyspaikkaan. Siirrosta ilmoitetaan omistajalle mahdollisimman pian, ja ilmoitus voidaan tehdä puhelimitsekin. Omistajalle annetaan enintään 8 päivää aikaa noutaa ajoneuvo. Jos omistajaa ei saada selville tai tämä ei nouda ajoneuvoa, ilmoitetaan siirrosta kirjallisesti erityiselle lomakkeelle laadittavalla ilmoituksella. Ilmoituksessa kerrotaan ajoneuvon siirron ajankohta ja siirto- paikka sekä ajankohta, jonka kuluttua ajoneuvo myydään julkisella huutokaupalla tai romutetaan. Ajoneuvo myydään tai romutetaan tavallisesti 14 päivän kuluttua kirjallisen ilmoituksen tekemisestä.

Poliisille siirrosta ja säilytyksestä aiheutuneet kustannukset peritään kuljettajalta. Jos ajoneuvon kuljettaja on tuntematon tai ei maksa, maksuvelvollisuus siirtyy omistajalle lukuun ottamatta tilanteita, joissa ajoneuvo on ollut luvattomasti kuljettajalla. Siirtokustannukset voidaan ulosmitata. Myyntitilanteissa myyntihinnasta siirto-, säilytys- ja myyntikustannusten jälkeen jäävä ylijäämäosuus jää valtion kassaan. Omistajalla on kuitenkin myyntipäivän jälkeen vuosi aikaa vaatia siirto-, säilytys- ja myyntikululla vähennetty summa itselleen.

Tanskassa omaksutun tulkinnan mukaan liikennelaissa poliisille myönnetyn poistamisäännöksen katsotaan koskevan vain ajo-

neuvoja, joilla on jonkinlaista arvoa. Poliisi käyttää arvon määrittämisessä apuna tarvittaessa autokatsastuksen asiantuntemusta. Rekisterittömiä autoja, joilla on arvoa, käsitellään löytötavarana.

Poliisilla on lisäksi oikeus siirtää arvoton, liikenteelle vaaraa tai haittaa aiheuttava ajoneuvo, jonka omistaja on jättänyt tielle romuna. Siirto-oikeus perustuu oikeusministeriön kiertokirjeeseen. Jos omistaja saadaan selville, häntä informoidaan puhelimitse tai muuten siirrosta. Hänelle varataan 8 päivän aika noutaa ajoneuvo uhalla, että ajoneuvo hävitetään jätteenä. Jos ajoneuvoa ei noudeta tai ilmoitusta ei voida lähettää, ajoneuvo voidaan hävittää 14 päivän kuluttua siirrosta.

Kaduille jätettyjen rekisteröimättömien arvottomien ajoneuvojen määrä lisääntyi 1990-luvun lopulla. Asian korjaamiseksi on toivottu taloudellisia ohjauskeinoja mieluummin niin, että ajoneuvojen luovuttaminen laillista tietä romuttamoon olisi edullisempaa kuin rekisteröinti-sääntöjen rikkomisesta aiheutuva sakko. Tanskassa maksetaan autonomistajalle palkkio kun auto toimitetaan rekisteröidylle vastaanottajalle jos auto on rekisteröity 1 päivänä heinäkuuta 2000 jälkeen.

Tanskassa on voimassa myös EU:n romuajoneuvodirektiiviin perustuva tuottajavastuujärjestelmä, ja liikennelaki on vastaavasti kuin Suomessa tuottajavastuujärjestelmää täydentävä laki.

Yhdistynyt kuningaskunta

Yhdistyneen kuningaskunnan jätehuolto-laissa (the Refuse Disposal (Amenity) Act 1978) on säännökset hylätyistä ja haittaa aiheuttavista ajoneuvoista. Ajoneuvon hylkääminen on rikos, josta voidaan määrätä 2 500 punnan sakko, kolme kuukautta vankeutta tai molemmat rangaistukset yhdessä. Jätteiden keräyksestä huolehtivat paikallisviranomaiset toimivat yhdessä poliisin ja ajoneuvorekisteriviranomaisten kanssa. Nämä voivat siirtää julkisyhteisön alueella olevan romutuskuntoisen ajoneuvon ja käyttää siihen määräsvaltaa 24 tunnin kuluttua siitä, kun ajoneuvon on kiinnitetty ilmoitus. Jos ajoneuvon omistaja voidaan selvittää, tämä on velvollinen korvaamaan siirto- ja säilytyskustannukset, minkä lisäksi viranomainen voi harkin-

tansa mukaan nostaa syytteen ajoneuvon hylkäämisestä. Viranomainen voi siirtää ajoneuvon suoraan varastoonkin, jos se on tarpeen vandalismin välttämiseksi. Jos ajoneuvolla on arvoa ja se aiotaan hävittää, omistajalle on lähetettävä aikomuksesta kirje, jossa hänelle on annettava mahdollisuus noutaa ajoneuvo 7 päivän kuluessa velvoitteen korvata siirto- ja säilytyskustannukset. Yksityisellä alueella olevan hylätyn auton omistajalle on annettava 15 päivän aika ennen ajoneuvon siirtämistä. Siirtoajat voivat vaihdella alueittain.

Tieviranomaisilla on tielain nojalla oikeus poistaa pääteiltä kaikki ajoneuvot, jotka haittaavat liikennettä. Vuodelta 1986 olevien ajoneuvon siirto- ja hallintasääntöjen (the Removal and Disposal of Vehicle Regulations) nojalla poliisi voi siirtää minkä tahansa liikennesääntöjen vastaisen ajoneuvon taikka liikennettä estävän ajoneuvon, joka todennäköisesti aiheuttaa vaaraa, on rikkoutunut tai on hylätty. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on vuodesta 2005 ollut voimassa lisäksi ympäristölaki, (the Clean Neighbourhoods and Environment Bill), jossa paikallisviranomaisille annetaan mahdollisuus poistaa hylätyt ajoneuvot kaduilta välittömästi. Lisäksi paikallisviranomaiset voivat sakottaa henkilöitä, jotka myyvät useampaa kuin kahta ajoneuvoa kaduilla tai joiden liiketoimintana on korjata ajoneuvoja tiellä.

Myös paikallisilla suunnitteluviranomaisilla on (The Town and Country Planning Act 1990) siirto-oikeus, jota ei tosin kovin usein käytetä.

2.3 Nykytilan arviointi

Nykytilan ongelmia

Ajoneuvorekisterissä oli vuoden 2007 päättyessä 4 689 452 ajoneuvoa, joista autoja oli 2 989 881 ja vuoden 2006 päättyessä 4 508 889 ajoneuvoa, joista autoja oli 2 906 415. Helsingissä siirretään vuosittain noin 13 000 autoa, joista 10 000 on lähisiirtoja. Lähisiirrot tehdään usein siitä syystä, että autot aiheuttavat haittaa puhtaanapidolle. Helsingissä tehdään noin 1 000 ajoneuvon varastosiiirtoa. Näistä autoista vain noin kymmenen prosenttia noudetaan. Tampereel-

la ja muissa isoissa kaupungeissa siirretään vuosittain satoja ajoneuvoja. Siirroista noin puolet on lähisiirtoja ja puolet varastosiirtoja. Romuajoneuvoina hävitetään Tampereella vuosittain 20 – 30 ajoneuvoa. Siirtoja on aikaisempina vuosina tehty enemmänkin, mutta viime vuosina määrät ovat pienentyneet, sillä hävitettävien ajoneuvojen kysyntä on suuri metalliromun korkean hinnan vuoksi.

Romuajoneuvolaissa ajoneuvojen siirto-oikeus on säädetty kunnalle, Tiehallinnolle ja poliisille. Näiden viranomaisten keskinäiset vastuut ovat käytännössä aiheuttaneet jonkin verran hankaluuksia. Laissa tulisikin säätää selkeästi, mikä on eri viranomaisten velvollisuus siirtää ajoneuvo.

Suurin ongelma autojen siirroissa ovat hinnauskustannukset, jotka yleensä jäävät siirtävän viranomaisen maksettavaksi. Autoja joudutaan siirtämään kiireellisinä hälytyksinä onnettomuuksien tai ajoneuvon vaurioitumisen vuoksi. Siirrot tapahtuvat usein liikenteellisesti vilkkaina aikoina tai hankalien sääolojen vallitessa. Autoja siirretään myös silloin kun ne haittaavat puhtaanapitoa taikka ne on pysäköity vastoin pysäköintikieltoa tai kun autot muutoin aiheuttavat vaaraa liikenteelle tai yleiselle turvallisuudelle. Vaikka pääsääntö on, että omistaja tai haltija vastaa auton siirtokustannuksista, niin käytännössä autolla saattaa olla kymmenenkin omistajaa sen jälkeen kun viimeinen rekisteriin merkitty omistaja tai haltija on sen myynyt. Usein näiden autojen omistajat ovat vähävaraisia tai varattomia.

Ajoneuvojen rekisteröinnistä annettuun asetukseen lisättiin vuonna 2003 apulaisoikeuskanslerin aloitteesta säännös ajoneuvon luovuttamisesta tuntemattomalle. Samansäiltöinen säännös on myös 2 päivänä marraskuuta 2007 voimaan tulleessa ajoneuvojen rekisteröinnistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (893/2007). Asetuksen 16 §:n mukaan Ajoneuvohallintokeskus voi edellisen omistajan ilmoituksesta ja saatuaan luovutuksesta luotettavan selvityksen tehdä rekisteriin merkinnän ajoneuvon luovuttamisesta tuntemattomalle. Ajoneuvon luovuttamisen ajankohdaksi katsotaan se päivä, jona Ajoneuvohallintokeskus on saanut ilmoituksen ja luotettavaksi katsomansa selvityksen luovutuksesta. Kyseistä mahdollisuutta käytetään

jonkin verran väärin ja usein näissä tapauksissa ajoneuvon siirtokustannukset jäävät kunnalle.

Käytännössä auton omistajan selvittäminen, tiedoksianto sekä kustannusten periminen on työläin vaihe. Hallinnollinen menettely siirtämiskehokseen ja julkisine kuuluttamisineen on hankala ja hidas. Varastosiirrosta lähetetään ajoneuvon omistajalle kirje saantitodistusta vastaan. Kun kirje on noudettu, omistajan on kolmen kuukauden kuluessa noudettava auto ja maksettava siirtokustannukset. Tätä kolmen kuukauden aikaa on pidetty liian pitkänä, sillä vain kymmenen prosenttia kunnan varastoon siirretyistä autoista noudetaan. Tanskassa ajoneuvon omistajalla on kahdeksan päivää aikaa noutaa ajoneuvo uhalla, että ajoneuvo hävitetään jätteenä. Jos ajoneuvoa ei noudeta tai ilmoitusta ei voida lähettää, ajoneuvo voidaan hävittää 14 päivän kuluttua siirrosta. Ruotsissa vastaava aika on 30 päivää, jos auto on rekisteröity ja omistaja on tiedossa.

Suomessa romutetaan vuosittain noin 100 000—140 000 autoa, joista vain 20—30 prosenttia romutetaan virallisen tuottajavastuuseen perustuvan järjestelmän kautta. Romuajoneuvoja jää uudistetusta lainsäädännöstä, erityisesti jätelain tuottajavastuusäännöksistä huolimatta edelleen varsin paljon ympäristöön. Tämä johtuu osaksi lainsäädännön epäselvyyksistä ja osaksi siitä, että romuajoneuvojen poistamiseen ympäristöstä ei ole ollut käytettävissä riittävästi henkilöstöä ja varoja. Romuajoneuvojen siirtämistä koskevien säännösten soveltamisala ei ole selkeä, sillä samaan tilanteeseen voidaan periaatteessa soveltaa useaa säännöstä. Soveltamisalaa koskevat ongelmat on pyritty ratkaisemaan yleisiä laintulkintasääntöjä noudattaen. Tilanne tulisi korjata muuttamalla lakien soveltamisalaa koskevia säännöksiä, koska nykyisin romuajoneuvot jäävät helpommin ympäristöön. Myöskään yksilön oikeusturvan kannalta tilannetta ei voida pitää tyydyttävänä.

Kuntien toimenpitein siirretään vuosittain arviolta 10 000 romuajoneuvoa romuajoneuvojen käsittelypisteisiin ja usein tällaisten ajoneuvojen talteenoton kustannukset jäävät kunnan katettavaksi. Esikäsittelemätön, ruostuva romuajoneuvo on ympäristöön jätettynä

sekä maisemallinen haitta että ongelmajäte ajoneuvon sisältämien öljyjen ja muiden nesteiden vuoksi. Ympäristöön jäävien tai ympäristön kannalta epäasianmukaisesti käsiteltyjen romuajoneuvojen määrä vähenisi merkittävästi, jos romuajoneuvosta maksettaisiin palkkio kun se toimitetaan lainmukaiseen vastaanottoaikaan. Toinen mahdollisuus olisi säätää sopivalle taholle velvollisuus poistaa kaikki romuajoneuvot ympäristöstä ja maksaa tästä korvaus. Tämä voitaisiin rahoittaa, kuten monessa maassa on tapana, uusille autoille asetetulla maksulla.

Romuajoneuvojen poistaminen sijoituspaikaltaan on joskus tuottanut ongelmia, koska romuajoneuvolain mukainen hylkäämisen käsite on vaikeaselkoinen. Vahingonkorvausvaatimusten välttämiseksi kunnissa on otettu valokuvia autosta ennen siirtämistä. Ongelmia on erityisesti ollut yksityisillä tontilla olevien romuajoneuvojen osalta, joita ei ole voitu selkeästi katsoa hylätyiksi, etenkin jos kiinteistön haltija on myös romuajoneuvon omistaja. Kunnissa on katsottu, että auton hylkääminen omalle tai naapurin pihalle ei ole mahdollista eikä kiinteistönomistajan suostumuksella alueelle tuotu auto voi yleensä muuttua hylätyksi. Tällaisiin ajoneuvoihin onkin sovellettu jätehuoltolakia ja sittemmin jätelakia, jos ajoneuvon jättäminen tontille täyttää roskaamisen tunnusmerkistön. Lisäksi jätelaissa on säännökset jätteen haltijan velvollisuuksista ja säännökset kiinteistönhaltijan toissijaisesta vastuusta, joissa hylkäämisellä ei ole merkitystä. Jätteen hylkääminen on jätelaissa kielletty.

Jätelain ja romuajoneuvolain välinen suhde onkin jossain määrin koettu epäselväksi. Jätelain 19 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää käytöstä poistettua konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa. Jätelain 20 §:n mukaan roskaaja on velvollinen puhdistamaan roskaantuneen alueen. Jätelain 21 §:n 1 momentin nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä roskaajan tai muun puhdistamiseen velvollisen puhdistamaan roskaantuneen alueen. Jos roskaaja laiminlyö puhdistamisvelvollisuutensa,

kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä alueen haltijan puhdistamaan roskaantuneen alueen. Asemakaava-alueella ja muulla jätelain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettulla alueella alueen haltijan toissijainen puhdistamisvelvollisuus on ehdoton. Asemakaava-alueen ulkopuolella edellytetään, ettei alueen haltijan puhdistamisvelvollisuutta ole pidettävä kohtuuttomana. Jos alueen haltijan puhdistamisvelvollisuutta voidaan pitää kohtuuttomana, alueellinen ympäristökeskus voi jätelain 21 §:n 3 momentin perusteella määrätä kunnan puhdistamaan alueen.

Käytännössä on esiintynyt erilaisia tulkin- toja siitä, onko romuajoneuvon siirtämisestä ilmoitettava entiselle omistajalle tai kuuluttava, kun romuajoneuvon omistusoikeus on jo siirtynyt kunnalle auton haltuunottohetkellä siirtopäätöksen nojalla. Monissa kunnissa tätä on tulkittu siten, että ilmoitusta tai kuuluttamista ei tarvitse tehdä. Ilmoituksen tekemiselle entiselle omistajalle tai kuuluttamiselle ei kuitenkaan sinänsä ole estettä. Käytännössä kunnat jossain määrin ovatkin tehneet varastosiirtoja myös romuajoneuvoille ja kuuluttaneet niistä. Romuajoneuvolakia koskevan hallituksen esityksen perustelujen (HE 56/1974 vp) mukaan laissa on ollut tarkoitus tehdä ero hylätyn ajoneuvon ja varsinaisen romuajoneuvon välillä. Perustelujen mukaan romuajoneuvoa ei yleensä olisi siirrettävä varastoon eikä romuajoneuvon osalta ole tarpeen noudattaa samaa ilmoitus- tai kuulutusmenettelyä ja kolmen kuukauden määräaika. Estettä varastoinnille ei kuitenkaan ole katsottu olevan. Eduskunnan liikennevaliokunnan mietinnössä (2/1974) on laki- ja talousvaliokunnan lausunnon (6.6.1974 no 1) mukaisesti kuitenkin muutettu ehdotuksen 4 §:n sanamuoto poistamalla maininta siitä, että romuauto tulee "niin pian kuin mahdollista" hävittää. Perusteluna on mainittu muun muassa se, että "kun romuajoneuvo joka tapauksessa siirretään kunnan toimesta varastoalueelle" ja romuautonkin osalta "tulisi odottaa kohtuullinen aika ilmoituksesta tai kuulutuksesta lukien" kunnes auto hävitetään. Viimeksi mainittuja asioita koskevia pykälä ei kuitenkaan eduskuntakäsittelyn aikana ehdotettu muutettavaksi.

Omistusoikeuskysymykset

Siirrettävän ajoneuvon omistaja on pääsääntöisesti vastuussa ajoneuvon siirtämisestä ja siitä aiheutuvista kustannuksista. Liikenteessä olevien ajoneuvojen osalta omistajan selvittäminen ei yleensä ole ongelma. Sama koskee yleensä muitakin ajoneuvoja, joilla on rahallista arvoa. Romuajoneuvojen osalta omistusoikeus on pulmallisempi. Paitsi, että viimeisen omistajan selvittäminen on usein hankalaa, on kyseenalaista voiko ajoneuvon omistuksesta luopua sillä tavoin, että ajoneuvoa voitaisiin pitää omistusoikeusmielessä hylättyinä. Jätelain 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan jätettä ei saa hylätä. Kysymys ei tällöin kuitenkaan ole omistusoikeudesta luopumisesta, vaan jätehuollon laiminlyömisestä eli jätteen jättämisestä ilman laissa edellytettyä huolehtimista. Tämä tosin sisältää usein, mutta ei aina sen, että omistaja ei enää halua omistaa ja pitää hallussaan esinettä tai ainetta. Vaikka romuajoneuvo on jätelain mukaista jätettä, jonka hylkääminen on kiellettyä, tämä ei estä omistajaa luopumasta jätteen omistusoikeudestaan, minkä on katsottava tapahtuvan kun jäte pannaan jätteille tarkoitettuun paikkaan tai se hylätään. Siirtolaissa on omaksuttu hylkäämiskäsite sen jätehuollollisessa merkityksessä, mikä samalla tarkoittaa myös, että hylätessään romuajoneuvon omistaja luopuu samalla ajoneuvon omistusoikeudesta. Omistaja tai entinen omistaja on kuitenkin edelleen vastuussa romuajoneuvon toimittamisesta vastaanotto- paikkaan ja romuautosta aiheutuvista kustannuksista.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

Ehdotetulla lailla on tarkoitus selkeyttää eri viranomaisten tehtäviä ja toimivaltuuksia ajoneuvoja siirrettäessä tai hävitettäessä. Liikenneväylien pitäjien puuttumismahdollisuutta liikenneturvallisuutta vaarantavien taikka tien- tai kadunpitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämiseen on tarkoitus lisätä. Siirtoaikajoja on tarkoitus lyhentää.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Ehdotetulla lailla on tarkoitus selkeyttää eri viranomaisten tehtäviä ja toimivaltuuksia ajoneuvoja siirrettäessä tai hävitettäessä. Liikenneväylien pitäjien puuttumismahdollisuutta liikenneturvallisuutta vaarantavien tai väylänpitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämiseen on tarkoitus lisätä. Poliisin tehtävät rajoittuisivat tulevaisuudessa lähinnä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon ja onnettomuuksien tutkintaan. Siirtojen toteuttamisajankohtia lyhennettäisiin. Ajoneuvon omistajan tai haltijan oikeusturvasta huolehdittaisiin siirtokehotuksin ja siirrosta ilmoittamalla. Kunnalla olisi oltava käytössään ajoneuvojen varasto, kuten nykyisin varasto-alue. Ajoneuvojen säilytysaikaa lyhennettäisiin kolmesta kuukaudesta 30 päivään.

Lailla täsmennettäisiin kunnan toimivaltaa ja mahdollistettaisiin siirrosta, siihen liittyvistä ja sitä seuraavista tehtävistä aiheutuneiden kustannusten periminen. Kunnan velvollisuus huolehtia siitä, että hylätyt romuajoneuvot poistetaan ympäristöstä, ei koskisi yksityisiä piha-alueita, varastoalueita eikä muita yksityiseen käyttöön tarkoitettuja erityisiä alueita. Kunnan tulisi kuitenkin alueen haltijan asianmukaisesta pyynnöstä siirtää romuajoneuvo. Kunnalla olisi myös toimivalta yksityisen tien tienpitäjän pyynnöstä siirtää ajoneuvo yksityiseltä tieltä liikennevahingon jälkeen, väärän pysäköinnin johdosta taikka tiellä tehtävää työtä tai tiellä järjestettävää tapahtumaa haittaavana. Kunta voisi pyynnöstä siirtää myös yksityiselle tielle tai alueelle hylätyn taikka poliisin haltuun jääneen hylätyn ajoneuvon. Jos siirtokustannuksia ei saataisi tällaisessa tapauksessa perittyä ajoneuvon omistajalta, ne voitaisiin periä siirtoa pyytäneeltä alueen haltijalta, tienpitäjältä tai poliisilta.

Tieliikennelakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka nojalla kiellettäisiin huonokuntoisten ja liikennekäytöstä pois olevien ajoneuvojen tiellä tai kadulla säilyttäminen ja varastointi. Ajoneuvolaissa (1090/2002) ja hallinto-oikeuslaissa (430/1999) olevat viitaukset nykyiseen romuajoneuvolakiin korjattaisiin siirtolakia tarkoittaviksi.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetulla lailla ei olisi merkittäviä uusia taloudellisia vaikutuksia kunnissa. Lailla täsmennettäisiin kunnan toimivaltaa ja selkeytettäisiin mahdollisuuksia periä tehtävistä aiheutuneita kustannuksia. Kunnilla on ollut nämä tehtävät aikaisemminkin, joten tilanne ei tältä osin muuttuisi. Ajoneuvoa ei luovutettaisi kunnan ylläpitämästä varastosta ennen siirto-, varastointi- ja hallintokustannusten maksamista. Noutamatta jääneet ajoneuvot siirtyisivät kunnan omistukseen, kuten nykyisinkin. Kunta saisi omistukseensa tulleen ajoneuvojen realisointituotot.

Tiehallinto siirittää maanteiden varsilta vuosittain noin 400 ajoneuvoa. Siirroista alle puolet on lähisiirtoja. Kustannuksia siirroista syntyy noin 50 000 euroa. Ajoneuvojen omistajilta ei kustannuksia juurikaan saada perittyä. Säännösten muuttaminen esitetystä muodossa lisäisi Tiehallinnon toimivaltuuksia ja velvollisuuksia ajoneuvojen siirtämisessä. Tiehallinnon toimittamien siirtojen määrän arvioidaan vähintäänkin kaksinkertaistuvan. Varastosierrojen osuus kasvaisi huomattavasti. Osa uusista siirtokustannuksista olisi kuitenkin perittävissä liikennevakuutusyhtiöiltä. Uudessa tilanteessa Tiehallinnon kustannusten arvioidaan vuositasolla nousevan noin 150 000 euroon.

Poliisin toteuttamia siirtoja olisi tulevaisuudessa arviolta saman verran kuin nykyisinkin, joten poliisille ei arvioida syntyvän lisäkustannuksia.

4.2 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetulla lailla ei olisi organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia kunnissa. Ehdotetulla lailla täsmennettäisiin kunnan toimivaltaa ajoneuvojen siirtämisessä ja romuajoneuvojen poistamisessa ympäristöstä. Laissa ei määriteltäisi enää, mikä viranomainen kunnassa huolehtii lain mukaisista tehtävistä ja päätöksenteosta, vaan tehtävien ja toimivallan järjestäminen tapahtuisi kuntalain nojalla. Lain mukainen päätöstoimivalta soveltuu jo

nykyisin käytössä olevaan tapaan viranhaltijalle siirrettäväksi.

4.3 Ympäristövaikutukset

Voimassaolevaan romuajoneuvolakiin verrattuna ehdotettu laki ei toisi merkittäviä muutoksia, koska lakien säännökset olisivat sisällöltään varsin samanlaiset. Siirtolaki vaikuttaisi kuitenkin myönteisesti ympäristöön. Siirrettävien ajoneuvojen poistaminen teiltä, kaduilta ja muilta yleisiltä alueilta sekä laissa tarkoitetuilta yksityisessä käytössä olevilta alueilta parantaa viihtyisyyttä ja ehkäisee ympäristön pilaantumista. Romuajoneuvojen talteenotto ja hyödyntäminen vähentävät luonnonvarojen kulutusta, ja sitä kautta ympäristön laatu paranee.

Ympäristövaikutusten laajuus riippuu siitä, kuinka tehokkaasti siirrettävät ajoneuvot ja erityisesti romuajoneuvot poistetaan ympäristöstä, mikä taas riippuu siitä, osoitetaanko poistamiseen riittävästi voimavaroja. Romuajoneuvojen määrä ympäristössä taas riippuu mm. siitä, kuinka hyvin jätelain mukainen ajoneuvoja koskeva tuottajavastuujärjestelmä toimii. Myös metalliromun hinnalla on vaikutusta.

Ehdotuksen mukaan siirtolakia ei sovellettaisi kaikkialla, vaan pihoilta, varastoalueilla ja muilla yksityiseen käyttöön varatuilla alueilla sovellettaisiin lähtökohtaisesti jätelain roskaantumissäännöksiä tai maankäyttö- ja rakennuslain rakennetun alueen siisteyttä koskevia säännöksiä. Näiden lakien vaikutus ympäristöön olisi myönteinen samoin edellytyksin kuin voimassa olevan lain.

5 Asian valmistelu

Sisäasiainministeriön poliisiosasto on asettanut 5 päivänä huhtikuuta 2006 työryhmän (SM019:00/2006) valmistelemaan ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annettuun lakiin (151/1975) tarvittavat muutokset. Työryhmän tehtävänä on ollut kartoittaa muutostarpeet voimassa oleviin romuajoneuvoja ja ajoneuvojen siirtämistä koskeviin säännöksiin sekä tehdä tarvittaessa ehdotukset lainsäädäntömuutoksiksi. Työryhmän tavoitteena oli erityisesti pyrkiä sel-

keyttämään nykyisiä säännöksiä vastuuviranomaisten osalta.

Sisäasiainministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön edustajat sopivat alkukesällä 2007, että hallituksen esityksen esittelyvastuu siirtyy liikenne- ja viestintäministeriölle. Työryhmä viimeisteli hallituksen esityksen liikenne- ja viestintäministeriön johdolla. Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi esitysluonnoksesta lausunnot noin 40 yhteisöltä sekä järjesti luonnoksen pohjalta keskustelu- ja kuulemistilaisuuden lokakuussa 2007. Esitysluonnoksesta antoivat lausunnon Lapin lääninhallituksen poliisiosasto, Suomen Autobiili-Historiallinen Klubi ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Päivittäistavarakauppa ry, Espoon kaupungin pysäköinninvalvonta, Helsingin kaupungin pysäköinninvalvonta, Oulun lääninhallituk-

sen liikenneosasto, Kanta-Helsingin Omakotiyhdistys ry, Itä-Suomen lääninhallituksen Joensuun alueellinen palveluyksikkö, Liikkuva poliisi, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, Suomen Tieyhdistys, Suomen Kiinteistöliitto ry, Suomen Kuntaliitto, Eduskunnan apulaisoikeusasiamies, Tiehallinto, sisäasiainministeriö, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto ja Oulun kaupunki. Lausunnoissa esitetyt kannanotot on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon jatkovalmistelussa. Tieliikennelain pysäköintisäännökseen ehdotettu lisäys on valmisteltu keskustelu- ja lausuntokierroksella saadun palautteen perusteella. Ajoneuvojen rekisteröintiin liittyvistä yksityiskohdista on neuvoteltu Ajoneuvohallintokeskuksen asiantuntijoiden kanssa. Esitysluonnos on ollut liikenne- ja viestintäministeriön verkkosivulla lokakuusta 2007.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki ajoneuvojen siirtämisestä

1 §. *Soveltamisala.* Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalasta. Laki koskisi ajoneuvojen siirtämistä pois niiden sijaintipaikalta ja ajoneuvojen siirron jälkeistä käsittelyä. Lakia sovellettaisiin ensinnäkin ajoneuvoihin, jotka ovat liikennevahingon tapahduttua jääneet vahinkopaikalle. Lisäksi lakia sovellettaisiin ajoneuvoihin, jotka on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti. Tieliikennelain (267/1981) 27 §:ssä säädetään pysäyttämistä ja pysäköimistä koskevasta kiellostä ja 28 §:ssä erityisistä pysäköintikielloista. Voimassa olevan romuajoneuvolain 2 §:n 1 kohdan mukaan ajoneuvo voidaan siirtää, jos se on pysäköity virheellisesti tai sijoitettu siten, että siitä voi aiheutua vaaraa tai että liikenne tarpeettomasti estyy tai häiriintyy. Poliisilain (493/1995) 21 §:ssä säädetään kulkuneuvon pysäyttämistä ja siirtämisestä. Poliisimiehellä on oikeus siirtää kulkuneuvo tai määrätä se siirrettäväksi, jos se on tarpeen muun muassa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Samoin lakia sovellettaisiin ajoneuvoihin, joiden pysäköinti haittaa teialueella tapahtuvaa kunnossa- tai puhtaanapitoa, korjaus- tai rakennustyötä taikka tienpitäjän luvalla järjestettävää tapahtumaa. Voimassa olevan lain 2 §:n mukaan ajoneuvo voidaan siirtää, jos se on sijoitettu siten, että se aiheuttaa ilmeistä haittaa tienpidolle taikka kadun tai rakennuskaavatien kunnossa- ja puhtaana pitämiseksi. Ehdotuksessa ajoneuvo voitaisiin siirtää myös silloin kun ajoneuvo haittaa teialueella tapahtuvaa korjaus- tai rakennustyötä. Lakia sovellettaisiin myös ajoneuvoihin, jotka on hylätty ympäristöön. Vastaavansisältöinen säännös on voimassa olevan lain 2 §:n 3 kohdassa. Lopuksi lakia sovellettaisiin romuajoneuvoiksi katsottaviin ajoneuvoihin, joita ei ole toimitettu asianmukaisesti jätahuoltoon.

Pykälän toisessa virkkeessä ehdotetaan säädettäväksi, että ajoneuvossa olevia tavanomaisia esineitä käsiteltäisiin samoin tavoin kuin itse ajoneuvoakin. Ajoneuvossa olevaa irtainta omaisuutta ovat muun muassa erilaiset ajoneuvoon kiinnitetyt telineet ja laitteet sekä varusteet samoin kuin matkatavarana tai kuormana oleva omaisuus. Omaisuus siirrettäisiin siten ajoneuvon mukana ja sitä säilytettäisiin ja käsiteltäisiin kuten ajoneuvoakin. Pykälän kolmannessa virkkeessä ehdotetaan kuitenkin säädettäväksi tarkemmin ajoneuvossa olevan muun kuin tavanomaisen irtaimen omaisuuden käsittelystä. Kunnan omistukseen siirtyneessä ajoneuvossa olevaan muuhun kuin tavanomaiseen irtaimen omaisuuden sovellettaisiin löytötavaralain (778/1998) säännöksiä.

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 kohdan mukaan ajoneuvolla tarkoitettaisiin tieliikennelain 2 a §:ssä tarkoitettuja ajoneuvoja. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevaa lakia. Tieliikennelain 2 a §:n 1 kohdassa ajoneuvolla tarkoitetaan maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla. Myös ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 1 kohdassa on vastaava määritelmä. Käytännössä lakia sovellettaisiin enimmäkseen henkilöautoihin, perävaunuihin ja polkupyöriin.

Pykälän 2 kohdan mukaan tiellä tarkoitettaisiin tieliikennelain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua tietä. Näitä olisivat maantiet ja yksityiset tiet, kadut, moottorikelkkailureitit, torit sekä muut yleiselle liikenteelle tarkoitettut tai yleisesti liikenteeseen käytetyt alueet, kuten pihatiet ja pysäköintialueet. Yksityinen piha-alue, jota ei käytetä yleiseen liikenteeseen, ei olisi tie. Määritelmä vastaisi näin ollen tieliikennelainsäädännössä omaksuttua tien käsitettä. Maantielain 5 §:n mukaan maantiehen kuuluvat ajorata pientareineen ja muut liikenteen käyttöön tarkoitettut alueet, kuten muun muassa jalkakäytävä, pyörätie sekä levähdys-, varasto- tai kuormausalue. Lisäksi maantielain 5 §:n mukaan maantiehen kuuluu teialue, joka ulottuu kahden metrin etäisyy-

delle ojan tai tieluiskan ulkosyrjästä. Katualue osoitetaan asemakaavassa.

Tieliikennelain 2 §:n soveltamisen kannalta ratkaisevaa asiassa on paitsi tien tai alueen käyttötarkoitus, myös käyttötapa. Soveltamisesta on jonkin verran oikeuskäytäntöä. Yleensä on omaksuttu se linja, että jos alueella tai tien varrella on vain vähän asutusta eli joitakin yksittäisiä taloja ja tiellä esiintyy vain näiden aikaansaamaa liikennettä sekä näiden vieras- ja tarveliikennettä ilman, että aluetta tai tietä muuten käytettäisiin yleisesti, tie tai alue on helpommin katsottavissa muuksi kuin tieliikennelaissa tarkoitetuksi tieksi. Pelkästään alueen käyttö yleisesti jalankulkuun voi tehdä alueen tieliikennelain mukaiseksi tieksi. Rivitaloyhtiön piha-alue tai vastaava on sitä varmemmin katsottavissa muuksi kuin tieliikennelaissa tarkoitetuksi tieksi, mitä vähemmän siinä on osakkaita. Edellytyksenä tällöin on tietenkin, että alueella ei ole muuta liikennettä eli alueen käyttö kielletään esimerkiksi kieltotauluin eikä alueella tosiasiallisesti myöskään esiinny muuta kuin asukkaiden ja heidän vieras- tms. liikennettä eikä aluetta käytetä muuten pysäköintiin tai oikotienä. Jos talossa on liiketiloja, siellä todennäköisesti käy asiakkaita ja sitä kautta syntyy yleistä liikennettä, ellei pääsyä ole jotenkin estetty tai rajoitettu. Mitä suuremmista yksiköistä (suuret rivitaloyhtiöt, kerrostalo) on kysymys, sitä helpommin alue voi olla katsottavissa tieliikennelaissa tarkoitetuksi tieksi, koska alueen ja muun siellä esiintyvän liikenteen "valvonta" on vähäisempää ja käyttö muodostuu vapaammaksi. Sellaiset liikepaikat ja muut paikat, jotka on yleisölle tarkoitettu tai joille pääsyä ei ole mitenkään rajoitettu ja joilla esiintyy yleistä liikennettä, on katsottu tieliikennelaissa tarkoitetuksi tieksi.

Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin maasto. Maastolla tarkoitettaisiin maastoliikennelain (1710/1995) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua maastoa. Maastolla tarkoitetaan maa-aluetta ja jääpeitteistä vesialuetta, joka ei ole tie ja jota ei ole tarkoitettu moottori-ajoneuvo-, kisko- tai ilmaliikenteeseen.

Pykälän 4 kohdan mukaan lähisiirrolla tarkoitettaisiin ajoneuvon siirtämistä sen alkuperäisen sijaintipaikan välittömään läheisyyteen. Välittömällä läheisyydellä tarkoitettaisiin

siin ajoneuvon sijoittamista sen alkuperäiseen sijaintipaikkaan nähden siten, että ajoneuvo olisi sen perusteella helposti löydettävissä lähiympäristöstä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ensisijaisesti ajoneuvo olisi pyrittävä siirtämään näköetäisyydelle sen alkuperäisestä sijaintipaikasta. Jos ajoneuvon sijoittaminen näköetäisyydelle ei olisi mahdollista, ajoneuvo olisi siinä tapauksessa sijoitettava mahdollisimman lähelle sen alkuperäistä sijaintipaikkaa. Muussa tapauksessa ajoneuvo olisi siirrettävä 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon.

Pykälän 5 kohdassa määriteltäisiin varasto-siirto. Varastosiirolla tarkoitettaisiin ajoneuvon siirtämistä sen sijaintipaikan kunnan osoittamaan ajoneuvojen varastoon. Varastosta säädettäisiin lain 3 §:ssä.

Pykälän 6 kohdan mukaan romuajoneuvolla tarkoitettaisiin ajoneuvoa, jota olisi pidettävä jätelain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna jätteenä. Mainitun lainkohdan mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Kyseessä olisi yleensä oltava kunnoltaan sellainen ajoneuvo, jolla ei käytännössä olisi romuarvoa suurempaa käypää arvoa. Tällaisen ajoneuvon käyvän arvon voisi suurimmillaan arvioida olevan korkeintaan muutama sata euroa. Liikennöitävässä kunnossa olevaa ajoneuvoa ei voitaisi yleensä luonnehtia romuajoneuvoksi. Lain 7 §:ssä määriteltyyn hylättyyn ajoneuvoon verrattuna romuajoneuvoksi määriteltävän ajoneuvon tulisi samalla täyttää aina myös kyseisessä kohdassa tarkoitettujen hylätyn ajoneuvon kriteerit, kun taas hylätty ajoneuvo ei kuitenkaan aina välttämättä olisi romuajoneuvo. Esineen romuajoneuvoksi luokitteluun tulisi siten suhtautua vieläkin kriittisemmin kuin esineen luokitteluun hylätyksi. Romuajoneuvoja olisivat käytännössä esimerkiksi sellaiset ajoneuvot, jotka on niiden anastamisen jälkeen poltettu käyttökelpottomiksi.

3 §. *Varasto ja siirretyn ajoneuvon käsittely.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kunnille velvollisuus pitää siirrettyjen ajoneuvojen säilyttämistä ja muuta käsittelyä varten erityistä varastoa. Varastolla tarkoitettaisiin samaa kuin voimassa olevassa laissa. Siirret-

tävät ajoneuvot siirrettäisiin niiden sijaintipaikan kunnan nimeämään varastoon, jollei ajoneuvoa olisi jätetty sen sijaintipaikan välittömään läheisyyteen 2 §:n 4 kohdan mukaisesti toimitettuna lähisiirtona. Menettelyllä on pyritty luomaan yleisesti tunnettu siirrettävien ajoneuvon siirtokäytänne, jonka mukaisena ajoneuvojen omistajien on ollut helppo tiedustella mahdollisen siirron kohteeksi joutunutta ajoneuvoaan. Kunnilla on jo voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuen olemassa mainittuun tarkoitukseen käytettävät siirrettävien ajoneuvojen sijoituspaikat.

Estettä ei olisi edelleenkaan sille, että kaksi tai useampi kunta perustaisivat yhteisen varaston. Varaston toimintaa voisi käytännössä harjoittaa myös yksityinen yritys, jolta kunta ostaisi mainitut palvelut ja joka siis kunnan puolesta ja sen toimeksiannosta, mutta kuitenkin kunnan vastuulla hoitaisi ajoneuvojen käsittelyä. Ajoneuvon omistajaan ja muihin kolmansiin tahoihin nähden kunnan vastuu tällaisen ostopalveluna hankitun toiminnan osalta olisi kuitenkin aina kaikissa tapauksissa ensisijainen ja ehdoton.

4 §. *Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta.* Tieliikennelain 60 §:ssä on säännökset onnettomuusajoneuvojen siirtämisestä eräissä tapauksissa. Tämän lainkohdan nojalla onnettomuuteen osallisen tienkäyttäjän on ensisijaisesti huolehdittava ajoneuvon mahdollisimman pikaisesta siirtämisestä silloin, kun ajoneuvo on onnettomuuden jälkeen jäänyt paikkaan, jossa pysäyttäminen tai pysäköinti on kielletty. Kuljettajalla on sama siirtovelvollisuus silloin, kun ajoneuvoon on tullut moottorivika. Vakavissa henkilövahinkoon tai kuolemaan johtaneissa onnettomuuksissa siirto edellyttää yleensä poliisin lupaa.

Tieliikennelain yleissäännöksen lisäksi on tarpeen sisällyttää siirtoa koskeva erityissäännös nyt ehdotettuun lakiin. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi ajoneuvon omistajalle, haltijalle ja kuljettajalle velvollisuus siirtää ajoneuvo pois liikennevahinkopaikalta viimeistään kahden vuorokauden kuluessa liikennevahingosta. Tämän velvollisuuden laiminlyöntiin ei kuitenkaan ehdoteta liitettäväksi välittömiä seuraamuksia. Tosiasiallinen seuraus velvollisuuden laiminlyönnistä olisi kuitenkin se, että tienpitovi-

ranomainen siirtäisi tällöin ajoneuvon liikennevahinkopaikalta 3 §:ssä tarkoitettuun kunnan osoittamaan varastoon. Tämä säädettäisiin pykälän 2 momentissa tienpitoviranomaisen nimenomaiseksi velvollisuudeksi. Milloin ajoneuvo on ollut onnettomuudessa, arvioitaisiin ulkoisten seikkojen perusteella. Pykälä ei koskisi moottorivian johdosta teille jääneitä ajoneuvoja, sillä moottorivikaa on vaikea todeta ulkoisten seikkojen perusteella. Moottorivian takia teille jääneisiin ajoneuvoihin sovellettaisiin 5 §:ää.

Maantielain 11 §:n mukaan Tiehallinto on maanteiden tienpitäjä ja tienpitoviranomainen. Asemakaava-alueen katujen kadunpitäjänä on kunta. Toimintavastuu olisi aina kulloinkin yksiselitteisesti sillä tienpitoviranomaisella, jonka ylläpitämällä tiellä liikennevahinko on tapahtunut. Tienpitoviranomaisen toimintavelvollisuus koskisi myös niitä ajoneuvoja, jotka ovat liikennevahingon takia ajautuneet selvästikin tiealueen ulkopuolelle kuten esimerkiksi tien viereiselle pellolle tai yksityiselle pihalle.

Toimintavelvollisuus ei kuitenkaan estäisi sitä, ettei toinen tienpitoviranomainen voisi ajoneuvon siirrosta vastuussa olevan tienpitoviranomaisen pyynnöstä käytännössä suorittaa siirtotoimenpiteitä, jos nämä siitä keskenään nimenomaisesti siten sopivat. Tässäkin tapauksessa vastuu toimista ajoneuvon omistajaan ja muihin kolmansiin tahoihin nähden on kuitenkin ensisijaisesti aina liikennevahinkopaikan tien hoitovastuussa olevalla tienpitoviranomaisella.

Edelleen pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että yksityisellä tiellä tapahtuneen liikennevahingon osalta kunta siirtää yksityisen tien tienpitäjän perustellusta pyynnöstä ajoneuvon 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon. Perusteltu pyyntö tarkoittaa sitä, että pyyntö on perusteeltaan asianmukainen ja tosiasioihin perustuva. Siten yksityisten teiden tienpitäjällä ei olisi ehdotonta velvollisuutta pyytää ajoneuvon siirtoa, mikä johtuu yksityisten teiden oikeudellisesta asemasta. Toisaalta kunnalla ei myöskään olisi oikeutta omasta aloitteestaan toimittaa siirtoja yksityisellä tiellä, vaan toimenpiteisiin ryhtyminen edellyttäisi aina yksityisen tienpitäjän nimenomaista pyyntöä. Käytännössä pykälän 1 momentissa tarkoitettu kahden vuorokauden

aika luettaisiin alkavaksi siitä, kun yksityinen tienpitäjä esittää pyynnön siirron toimittamisesta kunnalle, jollei pyynnön esittäjä esitä tai jos muutoin ei saada luotettavasti selvitystä liikennevahingon tapahtuma-ajasta. Yksityisen tien tienpitäjänä toimii yleensä yksityinen tiekunta tai sitten tien maapohjan omistaja. Yksityisellä tiellä siirtopyynnön esittäjä on hoitokunta tai toimitsijamies silloin, kun tieosakkaat ovat perustaneet tiekunnan. Jos tiekuntaa ei ole, voi joku tieosakkaista esittää siirtopyynnön. Joissakin kunnissa yksityisteiden hoidosta ja kunnosapidosta huolehtii kunta sopimuksen perusteella. Silloin myös kunta voisi asemavaltuutuksen perusteella esittää siirtopyynnön.

Koska yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvominen kuuluu poliisin tehtäviin, pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos ajoneuvon sijainti vahinkopaikalla aiheuttaisi vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi olisi velvollinen viipymättä toimittamaan ajoneuvon lähi- tai varastosiiirron. Tämä toteutettaisiin poliisin kussakin yksittäistapauksessa suorittaman arvioinnin perusteella joko 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuna lähisiirtona tai 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettuna varastosiiirtona.

Todettakoon vielä lopuksi, että esimerkiksi maantiellä tapahtuneessa liikenneonnettomuudessa, jossa poliisi on ensin lähisiirtänyt onnettomuusajoneuvon vaikkapa maantieltä viereisen yksityistien pientareelle, ajoneuvon lopullinen siirtäminen 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon jää edelleenkin 1 momentissa tarkoitettuna tienpitoviranomaisen eli tässä kohdassa Tiehallinnon vastuulle ja velvollisuudeksi, jollei ajoneuvon omistaja, haltija tai kuljettaja ole itse noutanut tai noudatuttanut ajoneuvoa pois onnettomuuspaikalta viimeistään mainitun kahden vuorokauden kuluessa liikenneonnettomuuden tapahtumisesta. Vaikka siis ajoneuvo olisi poliisin toimesta lähisiirretty liikenneturvallisuusperusteella yksityiselle tiealueelle, ei siirto jäisi riippumaan yksityisen tienpitäjän mahdollisesta tahdonilmaisesta. Siirtovelvollisuus lankeaa siten aina sille tienpitoviranomaiselle, jonka tiellä liikennevahinko on alun perin tapahtunut, vaikka ajoneuvo olisi liikennevahingon jälkeen ajautunut tai lähisiirretty minne tahansa. Poliisin tulisi kuitenkin aina ilmoittaa tienpi-

toviranomaiselle, kun se on tehnyt lähisiirron onnettomuuspaikalla.

5 §. *Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos ajoneuvo olisi pysäköity pysäköintiä koskevan säännöksen vastaisesti tielle, tienpitoviranomainen tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voisi suorittaa lähisiirron tai siirtää ajoneuvon 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta. Tässä säännöksessä ehdotettu menettely vastaisi edellä 4 §:ssä ehdotettua. Erona 4 §:ään olisi kuitenkin se, ettei viranomaisella olisi ehdotonta velvollisuutta suorittaa siirtoa pysäköintiä koskevien säännösten vastaisissa tapauksissa, vaan harkintavalta jäisi kussakin yksittäistapauksessa viranomaiselle. Oikeus siirtoon alkaisi kuitenkin aina vasta aikaisintaan 48 tunnin kuluttua virheellisen pysäköinnin alkamisesta eli siitä hetkestä, jona pysäköinti on muuttunut säännösten vastaiseksi. Pysäköimistä koskevia säännöksiä ovat muun muassa tieliikennelain 26 – 28 a §, joissa säädetään pysäköintikielloista sekä 60 §, jossa säädetään onnettomuusajoneuvon ja rikkoontuneen ajoneuvon siirtämisestä. Lisäksi esimerkiksi kunta voi antaa velvoittavia kuntakohtaisia määräyksiä pysäköinnistä kunnan alueella. Tienpitoviranomaisen osalta viitataan 4 §:n perusteluissa mainittuun vastuunjakoon kunnan ja maantielaissa tarkoitettuna tienpitoviranomaisen kesken. Suurimmissa kaupungeissa kunnalliset pysäköinninvalvojat huolehtivat pysäköintivirhemaksusta annetun lain (248/1970) säännösten nojalla pysäköinninvalvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määrittämisestä. Siksi on perusteltua, että näissä 38 kunnassa kunnallisilla pysäköinninvalvojilla olisi oikeus päättää ajoneuvon siirrosta silloin, kun ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevien säännösten vastaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ajoneuvon siirrosta silloin, kun ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yksityiselle alueelle tai maastoon. Virheellisen pysäköinnin osalta ehdotetaan säädettäväksi, että kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja olisivat toimivaltaisia viranomaisia. He voisivat suorittaa lähisiirron

tai siirtää ajoneuvon 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon yksityisen alueen omistajan perustelusta pyynnöstä. Siirto voitaisiin yksityisen alueen omistajan pyynnöstä toteuttaa vasta kahden vuorokauden kuluttua siitä, kun tämä on esittänyt siirtopyynnön kunnalle. Tässäkin tilanteessa kahden vuorokauden aikaa voitaisiin pitää riittävänä kattamaan erilaiset erehdys-, vahinko- ja muut vastaavat tapaukset. Perusteltu pyyntö tarkoittaisi tässä pykälässä kuten edellä 4 §:ssä sitä, että pyyntö on asianmukainen ja lisäksi, että kyseessä todella on säännösten vastainen pysäköinti. Yleisesti liikenteeseen käytetyn yksityisen alueen laajuutta on kuvattu 2 §:n kohdalla. Siirtopyynnön tekijänä voisi olla alueen omistaja tai haltija. Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden osalta siirtopyynnön tekemiseen oikeutetut henkilöt määräytyvät yhtiöoikeudellisten sääntöjen mukaan. Käytännössä pyynnön esittäjä olisi useimmiten isännöitsijä. Maasto on määritelty 2 §:n 3 kohdassa. Ehdotettu siirtosäännös koskisi esimerkiksi puistoihin ja koulujen pihoille luvattomasti pysäköityjä ajoneuvoja.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos ajoneuvon pysäköinnistä aiheutuisi vaaraa liikenneturvallisudelle, poliisi olisi velvollinen toimittamaan ajoneuvon siirron viipymättä. Siirto toteutettaisiin siis välittömästi poliisin todettua tilanteen. Siirto toteutettaisiin poliisin kussakin yksittäistapauksessa suorittaman arvioinnin perusteella joko lähi- tai varastosiiirtona.

Tieliikennelain 27 §:n 1 momentissa kielletään ajoneuvon pysäköiminen sellaiseen paikkaan tai siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai että liikenne tarpeettomasti estyy tai häiriytyy. Tämänkaltaisten tilanteiden varalta ehdotetaan 3 momentin toisessa virkkeessä, että jos pysäköinnistä aiheutuisi huomattavaa haittaa tien käytölle, poliisi tai tienpitoviranomainen voisi siirtää ajoneuvon viipymättä. Näissäkin tilanteissa siirto toteutettaisiin välittömästi viranomaisen todettua tilanteen. Siirtolakiin ehdotettu käsite ”huomattava haitta tien käytölle” tarkoittaisi samaa kuin tieliikennelain 27 §:ssä.

Pykälän 4 momentissa olisi erityissäännös kiinteistöjen pelastustielle pysäköityjen ajoneuvojen poistamisesta. Pelastuslain (468/2003) 33 §:n mukaan kiinteistönomista-

jan tai haltijan on huolehdittava siitä, että hälytysajoneuvoille tarkoitettujen ajotiet tai muut kulkuyhteydet, joista laissa käytetään nimitystä pelastustiet, pidetään ajokelpoisina ja esteettöminä. Pelastustielle ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä. Poliisilla olisi ehdotetun siirtolain 5 §:n 4 momentin nojalla oikeus toimittaa viipymättä ajoneuvon siirto pelastustieltä.

6 §. *Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi ajoneuvojen siirrosta tapauksissa, joissa pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tietyölle tai tiealueella järjestettävälle tapahtumalle. Tienpitoviranomainen voisi toimittaa 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua ajoneuvon lähisiirron. Yksityisellä tiellä siirto toimitettaisiin ainoastaan yksityisen tien tienpitäjän perustelusta ja asianmukaisesta pyynnöstä, jonka perusteella kunta toimittaisi ajoneuvon lähisiirron.

Tie- ja katualueita käytetään joskus muuhunkin kuin liikennekäyttöön. Tällaisia tilanteita ovat erilaiset urheilu- tai yleisötapahtumat, juhlat ja paraatit, joiden vuoksi ajoneuvoja saatetaan joutua siirtämään. Asiaa koskevia säännöksiä on tieliikenneasetuksen (182/1982) 8 luvussa, jossa ei kuitenkaan ole säännöksiä ajoneuvojen siirrosta. Sen vuoksi siirtolakiin sisällytettäisiin näitä tilanteita koskeva maininta.

Pykälän 1 momentti koskisi tapauksia, joissa ajoneuvon sijainti haittaisi ennakkoon tiedossa olevaa tiealueen kunnossapitoa taikka tiealueella suoritettavia ojankaivu-, kaapelilynnä muita vastaavia tienvarsitöitä taikka tiealueella järjestettävää tapahtumaa.

Pykälän 2 momentissa olisi säännökset siitä, että ennakkoon tiedossa olevasta tiealueella tehtävästä kunnossa- tai puhtaanapito- taikka korjaus- tai rakennustyöstä samoin kuin tiealueella järjestettävästä tapahtumasta olisi ilmoitettava aina asianmukaisin alueelle sijoitetuin liikennemerkkein tai muin selvästi näkyvin merkein taikka ajoneuvoihin asetuin ilmoituksin vähintään kahta vuorokautta ennen aiottua siirtoa. Tienpitäjä olisi oikeutettu siirtämään ajoneuvon vasta tämän kahden vuorokauden määräajan kuluttua.

Jäljempänä 10 §:ssä on säännökset siitä, että siirtokustannukset voitaisiin tällöin periä ajoneuvon omistajalta tai haltijalta. Tiealu-

eella järjestettävien tilaisuuksien osalta 1 momentissa olisi lisäksi erityissäännös siitä, että siirtokustannukset voitaisiin periä vaihtoehtoisesti myös tilaisuuden järjestäjältä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tilanteista, joissa ajoneuvoa ei voida 1 momentissa tarkoitettuun tavoin lähisiirtää, vaan ajoneuvo olisi siirrettävä 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon. Edellytyksenä tälle olisi se, ettei ajoneuvoa voida liikenteellisistä syistä taikka tilan puutteen tai muiden vastaavien syiden vuoksi sijoittaa sen sijaintipaikan välittömään läheisyyteen. Esimerkiksi moottoritie on sellainen tie, jolle ajoneuvoa ei voida liikenteellisistä syistä lähisiirtää. Ajoneuvo tulisi kuitenkin ensisijaisesti pyrkiä lähisiirtämään, ja ajoneuvon siirto varastoon olisi poikkeuksellinen menettely.

7 §. Hylätyn ajoneuvon siirto. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi hylättyjen ajoneuvojen siirrosta pois ympäristöstä. Hylätyllä ajoneuvolla tarkoitettaisiin ajoneuvoa, jonka ulkonaisten tunnusmerkkien perusteella voidaan ilmeisen perustellusti olettaa sen omistajan, haltijan tai muun käyttäjän jättäneen heitteille ympäristöön. Kokonaisarviointi siitä, onko ajoneuvo katsottava hylätyksi, tulisi suorittaa tapauskohtaisesti useamman kuin pelkästään yhden kriteerin avulla. Arvioinnissa tulisi ottaa huomioon muun muassa ajoneuvon sijoitusaika samalla paikalla, sijoituspaikka, ajoneuvon arvo ja kunto sekä ajoneuvoliikennerekisterissä olevat tiedot. Yleisen elämäkokemuksen mukaan esimerkiksi kaukaiselle metsätaipaleelle jätetty auto olisi yleensä perustellusti lyhyemmän ajan puitteissa katsottava hylätyksi kuin kadulle jätetty. Toisaalta taas arvoltaan selvästi kalliimman ajoneuvon hylkääminen ei ole niin todennäköistä kuin arvoltaan vähäisen. Eri arviointitekijöitä tulisikin siten tarkastella yhdessä, jotta voitaisiin perustellusti päätyä oikeaan lopputulokseen. Hylkääminen tarkoittaa kuitenkin aina sitä, että ulkoisten seikkojen perusteella on oletettavaa esineen omistajan tosiasiasa luopuneen omistusoikeudestaan ja tahdostaan määrätä esineestä. Esineen jättäminen täysin huolehtimatta ja vartioimatta pitkäksikin ajaksi samoin kuin välinpitämätön suhtautuminen mahdollisiin pyyntöihin ryhtyä toimenpiteisiin esineen suhteen ovat omiaan tukemaan olettaa esineen

hylkäämisestä. Ajoneuvon hylätyksi luonnehtimiseen tulisi kuitenkin toisaalta aina suhtautua niin, että arvoa omaavan esineen hylkääminen ei yleisen elämäkokemuksen mukaan ole tavanomaista. Siten ajoneuvon hylkäämistä puoltavien seikkojen kokonaisarviointi tulisikin aina suorittaa kriittisesti.

Jos arvon, kunnan ja muiden ulkoisesti havaittavien seikkojen perusteella olisi ilmeistä, että ajoneuvo on hylätty, tienpitoviranomainen olisi velvollinen alueellaan siirtämään ajoneuvon 3 §:ssä tarkoitettuun varastoon. Yksityisellä tiellä tai alueella olevan hylätyn ajoneuvon kunta siirtäisi varastoon vain yksityisen tien tienpitäjän tai alueen haltijan perustellusta pyynnöstä.

Säännös koskisi soveltuvien osin myös poliisin takavarikoimia tai rikoksen tai muun sellaisen syyn johdosta esimerkiksi poliisilaitoksen paikoitusalueelle siirtämiä ajoneuvoja. Kunta voisi poliisin pyynnöstä siirtää varastoon tällaisen ajoneuvon, jos omistaja tai haltija ei poliisin kehotuksista huolimatta hae ajoneuvoa pois. Poliisi vastaisi 10 §:n mukaisesti viimekädessä tällaisten ajoneuvojen siirtokustannuksista.

8 §. Romuajoneuvon siirto. Pykälässä säädettäisiin romuajoneuvojen siirrosta. Määritelmiä koskevan 2 §:n 6 kohdan perusteluissa on selostettu romuajoneuvon käsitettä.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kunta velvolliseksi huolehtimaan siitä, että romuajoneuvot poistetaan ympäristöstä kunnan alueella, jos romuajoneuvon haltija laiminlyö jätelain mukaisen velvollisuutensa toimittaa ajoneuvo asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Kunnan velvollisuus olisi siten toissijainen ja täydentävä jätelain romuajoneuvon haltijan velvollisuuteen nähden. Kunnan velvollisuus tulee voimaan kun romuajoneuvon haltijalla on ollut kohtuullinen aika toimittaa ajoneuvo vastaanottopaikkaan. Yksityiseltä piha-alueelta, varastoalueelta tai muulta yksityiseen käyttöön tarkoitettulta erityiseltä alueelta kunta siirtäisi romuajoneuvon vain yksityisen alueen omistajan perustellusta pyynnöstä. Ympäristön viihtyisyydestä ja siisteydestä huolehtiminen kuuluu jo voimassa olevan lainsäädännön nojalla kunnallisiin tehtäviin. Selvennyksen vuoksi asiasta otettaisiin siirtolakiin vielä nimenomainen velvoittava säännös.

Pykälän 2 momentin mukaan kunta voisi suoraan toimittaa tuottajavastuun piiriin kuuluvan romuajoneuvon jätelain 18 l §:n 1 momentissa tarkoitettulle kerääjälle tai esikäsittelijälle. Tuottajavastuun piiriin kuulumattoman romuajoneuvon eli esimerkiksi mopon, moottoripyörän tai kuorma-auton kunta luovuttaisi siten kuin jätelaissa ja sen nojalla säädetään. Romuajoneuvon siirtäminen suoraan tuottajavastuujärjestelmän tai muun asianmukaisen jätehuollon hoidettavaksi ilman varastointia on yleensä tarkoituksenmukaista ympäristöhaittojen estämiseksi ja silloin kun romuajoneuvojen varastointi edellyttää romuajoneuvoista annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n mukaan varastoalueelta tiukempaa varustelutasoa kuin käyttökuntoisten ajoneuvojen varastolta. Romuajoneuvon viimeisen omistajan on katsottava laiminlyöneen jätelain mukaisen velvollisuutensa toimittaa romuajoneuvo asianmukaiseen vastaanottoon sekä luopuneen ajoneuvon omistuksesta. Viimeisen omistajan oikeusturva ei siten edellytä varastossa säilyttämistä. Koska kunta on velvollinen huolehtimaan siitä, että romuajoneuvot poistetaan ympäristöstä, ei jätelain 20 §:ssä olevia roskaantuneen alueen puhdistusvelvollisuutta koskevat säännöksiä sovellettaisi teialueisiin.

Säännöksen soveltaminen rajautuu jätelain roskaamissäännösten soveltamiseen. Siirtolaki ei kuitenkaan sovellettaisi esimerkiksi silloin kun ajoneuvo jätetään omalle pihalle tai maa-alueen omistajan suostumuksella tämän alueelle. Tällaisen tilanteen jatkuessa voivat tulla sovellettaviksi jätelain mukainen roskaamiskielto ja siihen liittyvät alueen puhdistamisvastuuta koskevat säännökset tai maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennuspaikan käyttöä ja ulkoarastointia koskevat säännökset.

Ennen kuin romuajoneuvon osalta menetellään siten kuin 2 momentissa säädetään, aiotusta menettelystä eli siirtotarkoituksesta on ilmoitettava suullisesti tai kirjallisesti ajoneuvon ajoneuvoliikennerekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle taikka muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle. Ilmoitus voitaisiin tehdä myös puhelimitse. Ilmoituksessa on kehoitettava siirtämään romuajoneuvo seitsemän päivän kuluessa uhalla, että ajoneuvo toimitetaan edellä 2 momentissa

säädettyyn järjestelmään tai muutoin luovutetaan. Jos omistaja ei ole tiedossa, ilmoitus olisi kiinnitettävä romuajoneuvon näkyvälle paikalle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos romuajoneuvo on palanut, poltettu tai muutoin siinä kunnossa, että se on vaaraksi ympäristölle tai ihmisille. Asiaa koskeva säännös olisi pykälän 3 momentissa.

Pykälän 4 momentissa olisi yleinen viittaus jätelakiin.

9 §. Ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen ja siirtopäätös. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi ajoneuvojen siirtoja koskevista ilmoituksista ja päätöksistä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että viranomaisen toimittamasta ajoneuvon lähisiirrosta olisi ilmoitettava ajoneuvon omistajalle tai haltijalle taikka jätettävä sitä koskeva ilmoitus näkyvälle paikalle ajoneuvon, esimerkiksi tuulilasiin. Tätä voitaisiin lähisiirtojen osalta pitää riittävänä menettelynä. Samalla momentissa velvoitettaisiin ajoneuvon siirron toimittanut viranomainen laatimaan kutakin siirtoa koskeva pöytäkirja taikka tekemään muu kirjallinen merkintä siirrosta viranomaisen haltuun jäävään, siirtotoimenpiteeseen liittyvään asiakirjaan. Laaditusta pöytäkirjasta tai muusta ajoneuvon siirtoa koskevasta viranomaisen asiakirjasta tulisi ilmetä vähintäänkin 3 momentissa mainitut tiedot. Viranomaisen tulisi säilyttää ja arkistoida tiedot siten kuin viranomaisen laatimia asiakirjoja koskevissa yleisissä säännöksissä tai määräyksissä velvoitetaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että varastosirrosta olisi tehtävä kirjallinen päätös, joka olisi annettava todisteellisesti tiedoksi ajoneuvoliikennerekisteriin merkitylle ajoneuvon viimeiselle omistajalle tai muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle. Päätöksen jäljennös tai siirrettyjen ajoneuvojen yksilöinnin kannalta olennaiset tiedot sisältävä luettelo olisi lähetettävä virkakirjeellä myös poliisille. Todisteellinen tiedoksianto tapahtuisi postitse saantitodistusta vastaan, luovuttamalla tiedoksianto vastaanottajalle tai haastetiedoksiantona. Silloin kun ajoneuvon omistaja ei ole tiedossa, päätös voitaisiin antaa tiedoksi kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisen kunnan ilmoi-

tustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Kuulutus olisi tarkoituksenmukaisin tapa, koska poliisi ja Tiehallintokin tekevät siirtoja, eikä näillä viranomaisilla ole toimitiloissaan ilmoitustauluja. Kunnalla tarkoitettaisiin sitä kuntaa, jonka alueella siirron syy on ilmennyt ja jonka alueella siirto on käynnistynyt, vaikka varasto olisi jonkin toisen kunnan alueella ja toisten kuntien kanssa yhteinen. Ajoneuvon omistajan olisi helpointa jäljittää ajoneuvoaan siitä kunnasta, jonka alueelle on viimeksi jättänyt ajoneuvon.

Varastosiirtoa koskeva päätös olisi tehtävä viipymättä siirron jälkeen. Päätöksessä olisi samalla määrättävä noutamaan ajoneuvo varastosta 30 päivän kuluessa uhalla, että ellei ajoneuvoa ole noudettu 30 päivän kuluessa tiedonsaannista, ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen. Tämän tiedon kertominen on olennaista omistajan tai haltijan kannalta. Päätökseen olisi muutoksenhakuoikeus. Ajoneuvon siirtymisestä kunnan omistukseen on tarkemmat säännökset lain 11 §:ssä. Säännös ei ole omistajan kannalta kohtuuton, sillä tähänastisten kokemusten perusteella ajoneuvoistaan todellisuudessa huolehtivat omistajat ja haltijat noutavat virheellisen pysäköinnin tai tietyön vuoksi siirretyt hyväkuntoiset ajoneuvot tavallisesti muutaman päivän kuluessa siirrosta, mutta hylättyjä tai huonokuntoisia ei yleensä noudeta lainkaan.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että päätöksestä tiedottamisvelvollisuus olisi aina sillä viranomaisella, joka on siirron toimittanut ja joka siten olisi vastuussa siirtotoimenpiteistä. Päätöksessä olisi ensinnäkin mainittava siirretyn ajoneuvon riittävät tunnistamistiedot kuten esimerkiksi rekisterinumero ja muut mahdolliset tunnistamista helpottavat tiedot. Lisäksi päätöksessä olisi selkeästi ilmoitettava paikka, josta ajoneuvo on siirretty sekä paikka, jonne ajoneuvo on siirretty. Päätöksessä olisi myös mainittava ajoneuvon siirron suorittanut viranomaisen yhteystietoineen siten, että siirron kohteena olevan ajoneuvon omistaja ja haltija saavat päätöksestä selkeästi ja helposti tiedon kehen olla yhteydessä siirtoa koskevissa kysymyksissä. Päätöksestä tulisi ilmetä myös puhelinnumero, josta siirtäjä tai tämän edustaja olisi tavoitettavissa.

10 §. *Korvaus siirtokustannuksista.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että ajoneuvon omistaja tai haltija olisi velvollinen korvaamaan ajoneuvon siirtojärjestelyistä, siirtämisestä, säilyttämisestä ja hallinnoinnista aiheutuneet kustannukset. Korvausvastuu rakentuisi kustannusvastaavuusperiaatteelle ja perustuisi siten tosiasiallisten siirtojärjestelyistä, varsinaisesta siirrosta ja siirron jälkeisestä ajoneuvon käsittelystä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen. Omistaja tai haltija voitaisiin velvoittaa korvaamaan viranomaisille aiheutuneet todelliset kustannukset siinäkin tapauksessa, että omistaja tai haltija noutaa ajoneuvon ennen kuin kunnan tilaama hinauspalvelu ehtii paikalle. Jos asiassa ilmenisi, että ajoneuvo olisi ollut luvattomasti sen kuljettajan käytössä, kuten esimerkiksi ajoneuvon varkauden tai käyttövarkauden vuoksi, korvaus perittäisiin ajoneuvon kuljettajalta. Tämän toteaminen edellyttäisi luonnollisesti sitä, että siirretyn ajoneuvon omistaja tai haltija esittäisi asiasta riittävän selvityksen, jollei luvaton käyttö muutoin ilmene asiassa saaduista selvityksistä, kuten esimerkiksi poliisin antamista tiedoista. Omistajan vapautuminen korvausvastuusta ei edellyttäisi sitä, että ajoneuvon kuljettajan henkilöllisyyden olisi oltava tiedossa. Riittävää olisi näyttö siitä, että ajoneuvo oli alun alkaen luvattomasti eli omistajan tahdon vastaisesti otettu käyttöön.

Jos ajoneuvon siirto olisi toimitettu yksityisen tienpitäjän tai alueen omistajan pyynnöstä, tämä olisi velvollinen korvaamaan siirretyn ajoneuvon siirtokustannukset kunnalle, jollei kunta saisi perittyä kustannuksia ajoneuvon omistajalta. Tältä osin korvausvastuu kattaisi vain varsinaiset siirtokustannukset eikä ajoneuvon siirron jälkeisiä käsittely- tai säilytyskustannuksia. Tiellä tai teialueella järjestetyn tapahtuman vuoksi siirrettyjen ajoneuvojen siirtokustannukset voitaisiin siirron toimittaneen viranomaisen harkinnan mukaan periä tapahtuman järjestäjiltä. Tästä voidaan ottaa ehto tilaisuuden järjestämistä koskevaan lupaan ja se voisi tulla kysymykseen erityisesti kaupallisten tapahtumien yhteydessä. Siltä osin kuin kunta on siirtänyt poliisin pyynnöstä takavarikoidun tai muuten poliisin haltuun tulleen ajoneuvon, jota sen omistaja tai haltija ei poliisin kehotuksista

huolimatta ole hakenut pois, poliisi vastaisi tällaisten ajoneuvojen siirtokustannusten korvaamisesta, jos korvausta ei saada perittyä ajoneuvon omistajalta.

Siirron toimittavan viranomaisen olisi 2 momentin mukaan korvauspäätöksellään vahvistettava korvauksen määrä. Päätös olisi annettava tiedoksi siirretyn ajoneuvon 1 momentissa säädetyille omistajalle, haltijalle tai kuljettajalle tavallisella tiedoksiannolla siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Tavallista tiedoksiannosta koskeva säännös on hallintolain 59 §:ssä. Säännöksen mukaan vastaanottajan katsotaan saaneen kirjeellä lähetetystä asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Ajoneuvon omistajalle ja haltijalle sekä poliisille lähetettäisiin käytännössä virkakirje. Ehdotettu tiedoksiannottotapa on viranomaisen kannalta toimiva ja saajien kannalta riittävä, sillä saantitodistusta vastaan lähetettyjä ilmoituskirjeitä ei useinkaan vastaanoteta, ja varastosiirtoa koskenut siirtopäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi jo aikaisemmin. Kuulutuskustannukset ovat osa hallinnointikustannuksista ja siten ajoneuvon omistajalle, haltijalle tai kuljettajalle määrättävää korvausta. Heidänkin kannaltaan on tarkoituksenmukaista, että kuuluttaminen hoidetaan mahdollisimman taloudellisella tavalla.

Kunnalle aiheutuneiden kustannusten perusteista määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Valtion viranomaisen maksun määräytymisestä säädetään valtion maksuperusteissa.

11 §. Korvauksen periminen. Siirtokustannukset voitaisiin 1 momentin mukaisesti periä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Kunta ei olisi velvollinen luovuttamaan ajoneuvoa 3 §:ssä tarkoitettua varastosta ennen kuin 1 momentissa tarkoitettujen kustannukset on korvattu, ellei muutoksenhakuuomioistuimella toisin määrää.

Säännöksen 2 momentissa säädettäisiin, että erityisestä syystä korvauspäätöksen tekijä voisi myöntää maksuajan pidennystä. Jos korvauksen periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, se voidaan jättää perimättä tai perittävää summaa voidaan alentaa. Korvauksen määrää vahvistettaessa on vähennyksenä otettava huomioon ajoneuvon arvo, jos kunta

on saanut ajoneuvon omistusoikeuden. Jos ajoneuvon myyntihinta olisi korkeampi kuin kunnalle siirrosta ja varastoinnista aiheutuneet kustannukset, aikaisempi omistaja voisi saada erotuksen itselleen hakemuksesta vuoden kuluessa siirron suorittamisesta.

12 §. Ajoneuvon siirtyminen kunnan omistukseen. Tähänastisen kokemuksen mukaan omistajat eivät nouda varastoon siirrettyjä ajoneuvoja kovinkaan usein nykyisen kolmen kuukauden mittaisen määräajan kuluessa. Siirretyistä ajoneuvoista vain noin 10 prosenttia noudetaan. Silloinkin kyse on useimmiten virheellisen pysäköinnin tai tietyön perusteella siirretyistä ajoneuvoista. Tämän vuoksi varastoalueet täyttyvät, ja kunnille tulee säilyttämisestä kustannuksia. Tämän vuoksi ehdotetaan, että jos omistaja tai haltija ei nouda ajoneuvoa 30 päivän määräajassa sen jälkeen, kun hän on saanut tiedon varastosiirtoa koskevasta päätöksestä, ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen. Tämän jälkeen kunta voi myydä ajoneuvon tai muuten huolehtia sen jatkokäsittelystä. Siirtokustannusten korvauspäätökseen ja siirtoperusteeseen voi hakea muutosta 12 §:n mukaisesti. Romuajoneuvo siirtyisi kunnan omistukseen kunnan ottaessa sen haltuunsa. Erillisen romuajoneuvon siirtämistä tai romuajoneuvon omistusoikeuden siirtymistä koskevan päätöksen tekeminen ei ole tarpeen.

Isoilla paikkakunnilla kaikki tämän lain mukaiset siirtotoimet tapahtuvat saman kunnan alueella. Koska siirtopäätöksiä tekevät myös poliisi ja Tiehallinto ja koska kunnilla voi olla yhteisiä siirtovarastoja, pykälässä olisi selvyuden vuoksi säännös siitä, minkä kunnan omistukseen ajoneuvo siirtyisi. Ajoneuvo siirtyisi sen kunnan omistukseen, jonka alueella siirto on tehty. Olennaista olisi siis, minkä kunnan alueella 4 §:ssä tarkoitettu onnettomuus on tapahtunut, ajoneuvo on 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla virheellisesti pysäköity, 6 §:ssä tarkoitettua tietyötä on tehty tai tapahtuma järjestetty, 7 §:ssä tarkoitettu hylätty ajoneuvo tai 8 §:ssä tarkoitettu romuajoneuvo, jota ei ole toimitettu suoraan kerääjälle tai esikäsitteijälle, on löydetty.

13 §. Muutoksenhaku. Selvyuden vuoksi lakiin ehdotetaan otettavaksi nimenomainen viittaussäännös hallintolainkäyttölakiin, jonka mukaisesti haettaisiin valittamalla muu-

tosta viranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen. Valitusoikeus koskisi 9 §:n mukaisen siirtopäätöksen perustetta ja 10 §:n mukaista korvauspäätöstä.

14 §. Täytäntöönpano ja tarkemmat säännökset. Koska liikenne- ja viestintäministeriö vastaa tieliikenteestä, tieliikennelainsäädännöstä ja sen täytäntöönpanosta, ehdotetaan tämänkin lain osalta, että liikenne- ja viestintäministeriö toimisi vastuuministeriönä, joka samalla vastaisi tässä laissa säädettyjen tehtävien valtakunnallisesta ohjauksesta. Liikenne- ja viestintäministeriö voisi ohjata ja koordinoida siirtotoimintaa yhteistyössä kuntien ja Tiehallinnon kanssa. Tähän ei tarvittaisi erillistä säädöstasolla annettavaa valtuutusta.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi nimenomaisesti, että Tiehallinto voi sopia tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta kuntien kanssa joko niin, että kunta ottaa Tiehallinnolle kuuluvan julkisen tehtävän, esimerkiksi ajoneuvon siirtämisen ja siihen liittyvät päätöksenteon hoitaakseen tai päinvastoin. Kuntalain 2 §:n 2 momentin nojalla kunta voi ottaa hoitaakseen muitakin kuin kunnalliseen itsehallintoon liittyviä julkisia tehtäviä eli voi siis hoitaa valtion viranomaisen tehtäviä tämän puolesta sopimuksen perusteella. Tiehallinnon osalta ei voimassa olevassa lainsäädännössä ole tällaista säännöstä, joten 2 momentin säännös on tarpeen sopimisen mahdollistamiseksi. Kunnat voivat hoitaa niille kuuluvia tehtäviä yhteistyössä kuntalain 2 §:n ja 10 luvun säännösten mukaisesti ilman erityisiä lisäsäännöksiä tähän lakiin.

15 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan noin kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Lailla kumottaisiin voimassa oleva ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annettu laki. Samalla myös sen nojalla annettu asetys lakkaisi olemasta voimassa. Ennen uuden lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

16 §. Siirtymäsäännökset. Selkeyden vuoksi ehdotetaan, että tämän lain voimaan tullessa tehtyihin siirtoihin ja päätöksiin sovellettaisiin romuajoneuvolain säännöksiä. Uuden lain mukainen menettely voisi käytännössä

alkaa lain kolmantena voimassaolopäivänä, jos ajoneuvo siirretään esimerkiksi lain 4 tai 5 §:n nojalla.

1.2 Laki tieliikennelain 28 §:n muuttamisesta

28 §. Erityiset pysäköintikiellot. Säännöksen avulla on tarkoitus puuttua erityisesti katutilan käyttöön autojen varastona tai myyntitilana. Huonokuntoisia ajoneuvoja voi olla kaduilla runsaastikin myytävänä tai niin, että niissä säilytetään myytävää tavaraa. Järjestyslain nojalla tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ei voida estää katutilan tällaista käyttöä. Ainoa mahdollisuus olisi pysäköintikielto, mikä taas voisi olla katutilaa tavanomaiseen pysäköintiin tarvitseville kohtuutonta. Asia ehdotetaan hoidettavaksi siten, että tieliikennelain erityisiä pysäköintikielloja koskevaan 28 §:ään lisättäisiin uusi 3 momentti.

Näissä tilanteissa ei voitaisi puhua ajoneuvon liikennekäytöstä poistosta tai lopullisesta poistosta. Liikennekäytöstä poisto tarkoittaa väliaikaista poistamista, eikä liene kohtuullista kieltää tällaisten ajoneuvojen säilyttämistä kadulla. Säännöksessä ehdotettu ilmaus "tosiasiallisesti ei käytetä liikenteessä" olisi eri asia kuin liikennekäytöstä poisto tai lopullinen poisto, joista on säännökset ajoneuvolain 66 c ja e §:ssä (233/2007). "Tosiasiallisesti ei käytetä liikenteessä" tarkoittaisi sellaisiakin tapauksia, joissa liikennekäytöstä poistamista ei ole merkitty rekisteriin, mutta ajoneuvoa ei tosiasiallisesti käytetä liikenteessä tai se ei sovellu enää ajamiseen liikenteessä. Säännös tarkoittaisi tilanteita, joissa ajoneuvoa ei ilmeisesti enää ole tarkoitukseen käyttäen liikenteessä alkuperäisessä tarkoituksessaan.

Ilmeisen pysyvää liikennekäytöstä poissaoloa ja tosiasiallista käyttämättömyyttä voisivat osoittaa mm. aika jonka ajoneuvo on paikalla ollut, ajoneuvon liikenteeseen soveltumattomuus, mahdollinen muu käyttö (esimerkiksi varastona), ajoneuvon rekisteröimättömyys, katsastamattomuus, vakuuttamattomuus taikka verojen maksamattomuus sekä osien puuttuminen tai kunto.

Säännöksen sisällyttäminen tieliikennelakiin tarkoittaisi sitä, että menettely tulisi ran-

gaistavaksi tieliikennelain 105 §:n nojalla joko pysäköintivirheenä tai liikenerikkomuksena. Säännöksellä toivotaan olevan ennaltaehkäisevää vaikutusta. Sen avulla on tarkoitus vapauttaa katutila ja tiealueet vain sellaisille ajoneuvoille, joilla tosiasiallisesti liikutaan ja joita käytetään liikenteessä.

1.3 Laki ajoneuvolain 64 §:n muuttamisesta

Ajoneuvolain 64 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä on luettelo ajoneuvoista, joista voidaan tehdä liikennekäytöstä poistoa koskeva ilmoitus. Luettelossa on viittaus voimassa olevaan romuajoneuvolakiin. Luettelossa oleva viittaus muutettaisiin koskemaan säädettävää lakia.

1.4 Laki hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta

Voimassa olevan romuajoneuvolain mukaisia asioita koskevia muutoksenhakuja ratkaistaessa hallinto-oikeus on päätösvaltainen yksijäsenenä. Hallinto-oikeuslain yksijäsenen kokoonpanon mahdollistavassa luettelossa oleva viittaus muutettaisiin koskemaan säädettävää lakia.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2009 alkupuolella. Ehdotus sisältää uusia menettelyjä kunnissa ja Tiehallinnossa. Siirtojen yhteydessä käytettävät lomakkeet joudutaan uusimaan ja menettelytapoja kunnissa yhdenmukaistamaan. Tämä lisää kuntien ja ministeriöiden yhteydenpitotarvetta. Näistä syistä laki voi tulla voimaan aikaisintaan noin puolen vuoden kuluttua sen hyväksymisestä ja vahvistamisesta.

3 Säättämisjärjestys

Esityksessä ehdotetaan uuden ajoneuvojen siirtoa koskevan lain säätämistä. Ehdotetuilla säännöksillä on yhtymäkohtia perustuslaissa perusoikeuksina turvattuihin omistusoikeuden suojaan ja liikkumisvapauteen.

Nykyistä romuajoneuvolakia koskevassa hallituksen esityksessä kiinnitettiin huomiota lakiehdotuksen säätämisyjärjestykseen. Romuajoneuvolakia koskevan hallituksen esityksen perusteluissa todettiin, että siirtämistä säännökset eivät vaatineet perustuslainsäätämisyjärjestyksestä. Esityksen mukaan omistusoikeutta hylättyyn ajoneuvoon koskevat säännökset eivät edellyttäneet perustuslainsäätämisyjärjestyksestä, ”koska hylätyllä ajoneuvolla ei ole omistajaa”. Muissa kuin ajoneuvon hylkäämisen perusteella tapahtuvissa siirroissa siirtämisen syynä oli esityksen mukaan ”ajoneuvosta aiheutunut yleistä etua vahingoittava häiriö ja omistusoikeuden menettämistä edeltää mahdollisuus omaisuuden noutamiseen”. Tavallinen lainsäätämisyjärjestys katsottiin riittäväksi, ja laki säädettiin tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Lisäperusteluna mainittiin, että myös löytötavaralaki on säädetty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on suojattu. Ajoneuvojen siirtotilanteissa ja erityisesti ajoneuvon omistusoikeuden siirtyessä kunnalle kajotaan ajoneuvon omistajan perusoikeuksiin kuuluvaan omistusoikeuteen.

Useimmat ajoneuvot ovat rekisteröintivelvollisuuden piirissä, joten omistajan selvittäminen sinänsä on periaatteessa mahdollista. Ajoneuvolain muutoksen (233/2007) tultua voimaan 2 päivänä marraskuuta 2007 velvollisuudesta säädetään lain 8 §:ssä ja poikkeuksista lain 64 a §:ssä. Ajoneuvoliikennerekisteriin merkitään ajoneuvon omistaja, mutta merkintä ei luo omistusoikeutta, vaan jonkinlaisen omistajaolehtaman. Omistajan vaihdosta koskevan ilmoituksen rekisteriin tekee ajoneuvon omistaja (siis uusi omistaja) ja jos hän laiminlyö velvoitteensa, rekisteriin jää vanhentunutta tietoa. Erityisesti hylättyjen ajoneuvojen osalta rekisterissä voi olla virheellisiä ja vanhentuneita omistajamerkintöjä. Ajoneuvolain muutoksen tarkoituksena oli, että myös liikennekäytöstä poiston aikana on tehtävä ilmoitus ajoneuvon omistajan vaihdoksesta; ei kuitenkaan kun kyse on L-, T- tai O-luokan ajoneuvosta eli mopoista, moottoripyöristä, traktoreista tai perävauunuista.

Ajoneuvon siirron tekee aina viranomainen tai viranomaisen valtuutuksilla toimiva. Ehdotetun lain 4 §:ssä esitetyn mukaisesti liikenneonnettomuuden jälkeen ajoneuvon omistajalla tai haltijalla on kaksi vuorokautta toimimisaikaa ennen kuin siirto toteutetaan. Ehdotetun lain 5 §:ssä esitetyn pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti pysäköidyt ajoneuvot siirretään kahden vuorokauden kulluttua pysäköinnin alkamisesta. Käytännössä tämän ajan laskeminen alkaa siitä, kun viranomainen havaitsee virheellisen pysäköinnin. Ottaen huomioon, että ajoneuvon kuljettaja on toiminut moitittavasti ja aiheuttanut pysäköinnillään haittaa toisille ajoneuvon omistajille, siirtoa ja sen toteuttamisajankohtaa voidaan pitää hyväksyttävänä. Romuajoneuvon tielle jättänyt on laiminlyönyt jätelain mukaisen velvollisuutensa.

Varastosiirto on lähisiirtoa suurempi merkitykseltään ja seurauksiltaan. Ajoneuvon siirtopäätös noutokehotuksin ja omaisuuden siirtouhkaa koskevin maininnoin annetaan omistajalle tai haltijalle todisteellisesti tiedoksi, joten asia ei tule näille yllätyksenä. Jos omistajaa ei voida selvittää, tiedoksianto tapahtuu kunnan ilmoitustaululla eli mahdollisimman lähellä sitä paikkaa, jossa siirron syy on ilmennyt. Saatuaan tiedon siirtopäätöksestä omistajalla tai haltijalla on 30 päivää aikaa noutaa ajoneuvo varastosta. Tavanomaisen elämäntapa- ja elämäntilanteen mukaan omistaja tai haltija voi hakea omaisuutensa takaisin tässä ajassa. Ulkomailla osan vuotta oleskelevien tai sairaalahoitossa olevien asioita hoitaa ja posteja tarkkailee yleensä lähiomainen tai joku lähistöllä asuva.

Ajoneuvon siirtyminen kunnan omistukseen on omistusoikeuden kannalta merkittävä asia. Toisaalta nykyisessäkin laissa menettely on tältä osin sama. Varastoon siirretyistä ajoneuvoista ei ole tähänkään saakka noudettu kuin noin kymmenesosa. Ajoneuvon hylkääminen sinänsä on useimmissa tapauksissa indisio siitä, että esineellä joko ei ole omistajaa tai omistaja ei ole kiinnostunut omistamansa esineen säilyttämisestä. Ajoneuvon siirrosta, varastoinnista ja hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset jäävät kunnan vastattaviksi, jos omistaja ei nouda ajoneuvoaan. Ajoneuvojen määrän lisääntyessä varastoonkin tulevien ajoneuvojen määrä todennäköisesti lisääntyy. Siksi on kohtuullista asettaa säilyttämiselle jokin aikaraja. Ehdotettu 30 päivän aika on edellä mainituista syistä kohtuullinen.

Lakiehdotuksella on yhtymäkohtia myös liikkumisvapauteen, mutta ei sen ydinalueille. Autoa liikkumiseensa käyttävän voidaan olettaa pitävän huolta kulkuvälineestään. Ehdotetuilla säännöksillä turvataan myös terveellistä ympäristöä. Ajoneuvon omistajan oikeusturva varmistetaan muutoksenhakusäännöksin.

Vuoden 1989 alussa voimaan tullut löytötavaralaki (778/1988) on käsitelty tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Edellä mainituista syistä myös nyt ehdotettu ajoneuvojen siirtolaki voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**ajoneuvojen siirtämisestä**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ajoneuvon siirtämiseen ja käsittelyyn siirron jälkeen. Mitä tässä laissa säädetään ajoneuvosta koskee myös siinä olevia tavanomaisia esineitä. Muihin ajoneuvossa oleviin esineisiin sovelletaan löytötavaralakia (778/1988).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *ajoneuvolla* tieliikennelain (267/1981) 2 a §:ssä tarkoitettuja ajoneuvoja;
- 2) *tiellä* tieliikennelain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua tietä;
- 3) *maastolla* maastoliikennelain (1710/1995) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maastoa;
- 4) *lähisiirrolla* ajoneuvon siirtämistä sijaintipaikan välittömään läheisyyteen;
- 5) *varastosiirrolla* ajoneuvon siirtämistä kunnan osoittamaan varastoon;
- 6) *romuajoneuvolla* ajoneuvoa, joka on jätelain (1072/1993) 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu jäte.

3 §

Varasto ja siirretyn ajoneuvon käsittely

Kunnalla on oltava käytettävissään siirrettyjen ajoneuvojen säilyttämistä ja muuta käsittelyä varten varasto. Varastoon siirretyn ajoneuvon säilyttämisen ja muun käsittelyn järjestämisestä vastaa kunta.

4 §

Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta

Ajoneuvon omistaja, haltija ja kuljettaja ovat velvollisia viipymättä ja viimeistään kahden vuorokauden kuluessa liikenneonnettomuudesta siirtämään ajoneuvon pois onnettomuuspaikalta. Ajoneuvon siirtämisestä onnettomuudessa, jossa joku on kuollut tai vaikeasti loukkaantunut, säädetään tieliikennelain 60 §:ssä.

Jos ajoneuvoa ei ole siirretty 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa, tienpitoviranomainen on velvollinen suorittamaan varastosiirron. Yksityisellä tiellä tapahtuneen liikennevahingon osalta kunta suorittaa varastosiirron yksityisen tien tienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

Jos ajoneuvon sijainnista aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen viipymättä siirtämään ajoneuvon.

5 §

Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti tielle, tienpitoviranomainen tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi suorittaa lähi- tai varastosiirron aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta.

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yksityiselle alueelle tai maastoon, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja suorittaa lähi- tai varastosiirron kahden vuorokauden kuluttua alueen omistajan tai haltijan perustellusta pyynnöstä.

Jos ajoneuvon pysäköinnistä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen viipymättä siirtämään ajoneuvon. Jos pysäköinti aiheuttaa huomattavaa haittaa tien käytölle, poliisi tai tienpitoviranomainen voi toimittaa lähi- tai varastosiirron viipymättä.

Jos ajoneuvo on pysäköity pelastuslain (468/2003) 33 §:n vastaisesti, poliisi voi toimittaa ajoneuvon lähi- tai varastosiirron viipymättä.

6 §

Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella

Jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaanapidolle taikka korjaus- tai rakennustyölle, tienpitoviranomainen voi toimittaa ajoneuvon lähisiirron. Sama koskee tiealueella tienpitäjän luvalla järjestettävää tapahtumaa. Yksityisellä tiellä kunta toimittaa lähisiirron yksityisen tien tienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

Ennakkoon tiedossa olevasta tiealueella tehtävästä työstä tai järjestettävästä tapahtu-

masta on ilmoitettava asianmukaisin alueelle sijoitetuin merkein tai ilmoituksin vähintään kahta vuorokautta ennen suunniteltua siirtoa.

Jos ajoneuvolle ei voida liikenteen, tilan puutteen tai muiden vastaavien syiden vuoksi suorittaa lähisiirtoa, sille voidaan suorittaa varastosiirto.

7 §

Hylätyn ajoneuvon siirto

Jos ajoneuvon arvon, kunnan ja muiden ulkoisesti havaittavien seikkojen perusteella on ilmeistä, että muu ajoneuvo kuin romuajoneuvo on hylätty, tienpitoviranomainen on velvollinen alueellaan suorittamaan varastosiirron. Yksityisellä tiellä tai alueella olevalle hylätylle ajoneuvolle kunta suorittaa varastosiirron yksityisen tien tienpitäjän tai alueen haltijan perustellusta pyynnöstä. Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee myös poliisin haltuun jääneen hylätyn ajoneuvon siirtämistä poliisin pyynnöstä.

8 §

Romuajoneuvon siirto

Kunta on velvollinen huolehtimaan romuajoneuvon siirtämisestä alueellaan, jos romuajoneuvon haltija laiminlyö jätelain mukaisen velvollisuutensa toimittaa ajoneuvo asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Yksityiseltä piha-alueelta, varastoalueelta tai muulta yksityiseen käyttöön tarkoitettua erityiseltä alueelta kunta kuitenkin siirtää romuajoneuvon vain yksityisen alueen haltijan perustellusta pyynnöstä.

Kunta voi toimittaa siirtämänsä jätelain 18 b §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua tuottajavastuun piiriin kuuluvan romuajoneuvon suoraan jätelain 18 l §:n 1 momentissa tarkoitettulle kerääjälle tai esikäsittelijälle. Ennen kuin romuajoneuvo siirretään, siitä on ilmoitettava ajoneuvon ajoneuvoliikennerekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle taikka muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle. Ilmoituksessa on kehoitettava siirtämään romuajoneuvo seitsemän päivän ku-

luessa uhalla, että ajoneuvo toimitetaan edellä tässä momentissa tarkoitettulla tavalla jätehuoltoon. Jos omistaja ei ole tiedossa, ilmoitus on kiinnitettävä romuajoneuvon näkyvälle paikalle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos romuajoneuvo on palanut tai muutoin siinä kunnossa, että se on vaaraksi ympäristölle tai ihmisille.

Romuajoneuvon haltijan velvollisuudesta huolehtia romuajoneuvon toimittamisesta asianmukaiseen vastaanottopaikkaan ja jätteen hylkäämistä koskevasta kiellosta säädetään jätelaissa.

9 §

Ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen ja siirtopäätös

Viranomaisen on ilmoitettava lähisiirrosta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle suullisesti tai kirjallisesti taikka jätettävä sitä koskeva ilmoitus näkyvälle paikalle ajoneuvon. Viranomaisen on laadittava ajoneuvon lähisiirrosta pöytäkirja tai tehtävä muu kirjallinen merkintä siirtoon liittyvään asiakirjaan.

Viranomaisen on annettava varastosirrosta kirjallinen päätös, joka on annettava todisteellisesti tiedoksi ajoneuvoliikennerekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle tai muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle. Jäljennös päätöksestä tai siirrettyjen ajoneuvojen tunnistamisen kannalta olennaiset tiedot sisältävä luettelo on lähetettävä myös poliisille. Jos ajoneuvon omistaja ei ole tiedossa, tiedoksianto voidaan tehdä kuultamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisen kunnan ilmoitustaululla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa (34/1925) säädetään. Päätös on annettava viipymättä siirron jälkeen. Päätöksessä on kehoitettava noutamaan ajoneuvo 30 päivän kuluessa tiedonsaannista uhalla, että ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun päätöksen antaa ajoneuvon siirtänyt viranomainen. Päätöksessä on mainittava siirron syy, siirretty ajoneuvo, paikka, josta se on siirretty ja paikka, jonne se on siirretty sekä siirtäjä ja siirtäjän yhteystiedot.

10 §

Korvaus siirtokustannuksista

Ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen korvaamaan viranomaiselle ajoneuvon siirtojärjestelyistä, siirtämisestä, säilyttämisestä ja hallinnoinnista aiheutuneet kustannukset. Korvaus määrätään kunnan osalta kunnallisen viranomaisen hyväksymän taksan ja valtion viranomaisen osalta valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

Jos ajoneuvo on ollut luvottomasti kuljettajan käytössä, korvaus peritään ajoneuvon kuljettajalta. Yksityisen tien tienpitäjä tai yksityisen alueen omistaja taikka poliisi on velvollinen korvaamaan pyynnöstään siirretyn ajoneuvon siirtokustannukset, jollei niitä saada perittyä ajoneuvon omistajalta. Tiellä tai tiealueella järjestetyn tapahtuman vuoksi siirrettyjen ajoneuvojen siirtokustannukset voidaan periä tapahtuman järjestäjältä.

Siirron toimittavan viranomaisen on korvauspäätöksellään vahvistettava korvauksen määrä. Päätös on annettava tiedoksi 1 momentissa tarkoitettulle omistajalle, haltijalle tai kuljettajalle tavallisella tiedoksiannolla siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

11 §

Korvauksen periminen

Korvaus voidaan periä siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Kunta ei ole velvollinen luovuttamaan ajoneuvoa 3 §:ssä tarkoitusta varastosta ennen kuin 10 §:n 1 momentissa tarkoitettut kustannukset on korvattu, ellei muutoksenhakutuomioistuin toisin määrää.

Erityisestä syystä korvauspäätöksen tekijä voi myöntää maksuajan pidennystä. Jos korvauksen periminen olisi ilmeisen kohtuuton, se voidaan jättää perimättä tai perittävää summaa voidaan alentaa. Korvauksen määrää vahvistettaessa on vähennyksenä otettava huomioon ajoneuvon arvo, jos kunta on saanut ajoneuvon omistusoikeuden. Mahdollinen ylijäämä on palautettava ajoneuvon edelliselle omistajalle tämän hakemuksesta. Ha-

kemus on tehtävä vuoden kuluessa siirron suorittamisesta.

12 §

Ajoneuvon siirtyminen kunnan omistukseen

Jos omistaja tai haltija ei nouda varastoon siirrettyä ajoneuvoa 30 päivän kuluessa sen jälkeen, kun hänen on katsottava saaneen tiedon lainvoimaisesta siirtopäätöksestä, ajoneuvo siirtyy sen kunnan omistukseen, jonka alueelta ajoneuvo on siirretty. Romuajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen kunnan ottaessa sen haltuunsa.

13 §

Muutoksenhaku

Muutoksen hakemisesta tässä laissa tarkoitettuun päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

14 §

Täytäntöönpano ja tarkemmat säännökset

Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa tässä laissa säädettyjen tehtävien valtakunnallisesta ohjauksesta.

Tiehallinto voi sopimuksen nojalla antaa kunnalle hoidettavaksi Tiehallinnolle tämän lain mukaan kuuluvia julkisia tehtäviä tai ottaa hoidettavakseen tämän lain mukaan kunnalle kuuluvia julkisia tehtäviä.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä 28 päivänä helmikuuta 1975 annettu laki (151/1975) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

16 §

Siirtymäsäännös

Ajoneuvoihin, joiden siirto tai siirtämistä koskeva päätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**tieliikennelain 28 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 28 §:ään, sellaisena
kuin se on osaksi laissa 621/2003, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3
momentiksi, seuraavasti:

28 §

*Erityiset pysäköintikiellot*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Tielle ei saa jättää eikä tiellä saa säilyttää
tai varastoida ajoneuvoa, jota tosiasiallisesti
ei käytetä liikenteessä.

3.

Laki**ajoneuvolain 64 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 64 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 233/2007, seuraavasti:

64 §

Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

Liikennekäytöstä poistoa koskevaa ilmoitusta ei voi tehdä L-luokkaan kuuluvasta ajoneuvosta. Ilmoitus voidaan kuitenkin tehdä, jos ajoneuvo on vaurioitunut, anastettu, viety

ulkomaille tai siirtynyt kunnan omistukseen ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (/) nojalla taikka ajoneuvon käyttö liikenteessä tai muualla on muusta erityisestä syystä kuin vakuutukseen liittyvästä syystä estynyt.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

4.

Laki**hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä maaliskuuta 1999 annetun hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 b §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 675/2006, seuraavasti:

12 b §	-----
<i>Hallinto-oikeuden päätösvaltaisuus yksijäsenisenä.</i>	3) ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (/) soveltamisesta tai

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös yksijäsenisenä ratkaistaessa muutoksenhakuaasia, jossa on kysymys:	Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenneministeri *Anu Vehviläinen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

3.

Laki

ajoneuvolain 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 64 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 233/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

64 §

64 §

Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

Liikennekäytöstä poistoa koskevaa ilmoitusta ei voi tehdä L-luokkaan kuuluvasta ajoneuvosta. Ilmoitus voidaan kuitenkin tehdä, jos ajoneuvo on vaurioitunut, anastettu, viety ulkomaille tai siirtynyt kunnan omistukseen ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain (151/1975) nojalla taikka ajoneuvon käyttö liikenteessä tai muualla on muusta erityisestä syystä kuin vakuutukseen liittyvästä syystä estynyt.

Liikennekäytöstä poistoa koskevaa ilmoitusta ei voi tehdä L-luokkaan kuuluvasta ajoneuvosta. Ilmoitus voidaan kuitenkin tehdä, jos ajoneuvo on vaurioitunut, anastettu, viety ulkomaille tai siirtynyt kunnan omistukseen *ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (/)* nojalla taikka ajoneuvon käyttö liikenteessä tai muualla on muusta erityisestä syystä kuin vakuutukseen liittyvästä syystä estynyt.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

4.

Laki**hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä maaliskuuta 1999 annetun hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 b §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 675/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 b §

12 b §

Hallinto-oikeuden päätösvaltaisuus yksijäsenisenä.

Hallinto-oikeuden päätösvaltaisuus yksijäsenisenä.

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös yksijäsenisenä ratkaistaessa muutoksenhakuaasia, jossa on kysymys:

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös yksijäsenisenä ratkaistaessa muutoksenhakuaasia, jossa on kysymys:

3) ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä annetun lain (151/1975) soveltamisesta tai

3) *ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (/) soveltamisesta tai*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .